

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hoče sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravljalstvo pa v pritličju. — Upravljalstvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Pogajanja med vlado in med klerikalci.

Med osrednjo vlado in med zastopniki kranjskih klerikalcev se vrše zadnji čas na Dunaju zopet nekaka skrivnostna pogajanja glede pogojev, pod katerimi bi bili klerikalci pripravljene odnehati od obstrukcije v deželnem zboru.

Vlada se priljuje klerikalcem na različne načine in klerikalci se za to revanširajo. Vlada meče klerikalcem tisočake in klerikalci so zato začeli igrati že vladne mameluke in se navdušujejo za nova bremena za armado. Vzpričo takemu obojestranskemu razpoloženju se ni čuditi, če so se in camera caritatis začela sedaj nova pogajanja med vlado in med klerikalci zastran kranjskega deželnega zbora.

Že kraj tedaj, ko je ministrski predsednik Gautsch prišel na krmilo, so mu klerikalci predložili svoje zahteve. Gautsch se takrat ni vdal in je klerikalne pogoje odklonil.

Med tem je, kakor rečeno, postalo razmerje med vlado in med klerikalci prav preserčno in zdaj se vrše ozanjenjena nova pogajanja, jako skrivnostno in zaupno.

Zdi se nam, da stojita za celo stvarjo neutrudni spletakar grof Pace in pa spreobrnjeni Šuklje. Ta dva sta stara znanca še iz časa, ko je bil Šuklje sijajno plačani vladni agent v Ljubljani, grof Pace pa je sedel v prezidijalni pisarni barona Winklerja. Ta dva sta najbrže napotila ministra notranjih del, grofa Bylandta-Rheidta, da poskusi svojo srečo in pridobi deželnozborsko večino za kapitulacijo.

Pogajanja med vlado in med klerikalci se sučejo okrog volilne reforme. V zadnjem zasedanju deželnega zbora meseca oktobra l. l. se je deželnozborska večina odločila, odnehati kolikor je po njenem prepričanju mogoče in nasve-

tovala je naslednjo volilno reformo:

1. Ustanovi se nov splošni volilni razred, v katerem bodo volili tudi tisti prebivalci, ki doslej niso imeli volilne pravice.

2. Temu splošnemu volilnemu razredu se priznajo kvečjemu štiri mandati, od katerih naj pripada: eden mestu Ljubljani, eden drugim večjim industrijskim krajem, dva pa ostalim delom dežele.

3. Obstoječe volilne okraje kmetijskih občin je razdeliti tako, da vsak okraj voli le enega poslanca.

Vsakdo mora priznati, da se je deželnozborska večina s tem predlogom izkazala kot skoz in skoz pravico ljubno in koncilijantno in da se ni prav nič ozirala na svoje strankarske interese.

Klerikalci pa kakor vedno tako tudi pri volilni reformi edinele za njihove strankarske koristi in zato odklanjajo ta načrt volilne reforme in se pogajajo zdaj z vlado, kako bi se ta načrt klerikalni stranki v korist premenil.

Klerikalni računi so prozorni kakor steklo. Edini namen njihovega prizadevanja je, dobiti večino v deželnem zboru in v deželnem odboru in vsled tega jim tudi navedeni načrt ne ugaja.

Po tem načrtu je pač verjetno, da pridobe klerikalci tri mandate iz splošne kurije, a listem bi jim ne bilo pomagano. Ako se namreč razdele volilni okraji tako, da bo vsak volil po enega poslanca, se zna zgoditi, da izgube klerikalci nekaj mandatorov v kmetijskih občinah, kakor je jako verjetno, da izgube ldrjo in v tem slučaju bi jim z volilno reformo ne bilo nič pomagano.

Zdaj zahtevajo klerikalci, naj jim vlada izposluje premembo navedenega načrta volilne reforme, in sicer v tem smislu, da se kmetijski volilni okraji ne smejo razdeliti tako, da bi

vsak okraj imel svojega posebnega poslanca in da se mora splošni kuriji dovoliti poseben deželni odbor. Na ta način bi bila klerikalcem zagotovljena večina v deželnem zboru in tudi v deželnem odboru vsaj za dolgo let.

Na te klerikalne zahteve izjavljamo kratko in jasno enkrat za vselej: da so ti pogoji za nas popolnoma nesprejemljivi in da jih kategorično odklanjamo.

Razlogov nam pač ni treba navesti, saj smo jih že neštevilokrat pojasnili tako, da je v tem oziru vsaka beseda odveč.

Če se hočejo klerikalci zadovoljiti z volilno reformo, kakor jo je v oktobru nasvetoval ustavni odsek deželnega zbora, jo imajo lahko že prihodnji mesec, če ne, je nam tudi prav. Naša stranka je šla do najskrajnejše meje in ne odneha več niti za las.

Vlada si torej lahko prihrani vsak poskus posredovanja, kajti naša stranka ne bo kapitulirala.

Odkrito povemo, da nam je tudi prav vse eno, če vlada danes razpusti deželni zbor, kajti mi se tudi volitev čisto nič ne bojimo in tudi ne eventualnosti, da pridemo v manjšino, kajti tudi če se združi vlada s klerikalci proti nam, se na Kranjskem ne bo vladalo proti narodno-napredni stranki. To nam lahko verjame grof Bylandt-Rheidt. Naša stranka ima dovolj notranje moči, da bo lahko vodila najbrezobzirnejši boj in onemogočila vsako enostransko akcijo. Če se torej vladi zdi potrebno klerikalno obstrukcijo v deželnem zboru zamenjati z narodno-napredno obstrukcijo, če se ji zdi potrebno zanesti boj tudi v druge korporacije in zaneti direktni boj tudi proti vladi, potem se lahko zastran nas vda klerikalnim zahtevam. Mi smo pripravljani.

Vojna z Italijo in Jugoslovani.

»Kuge, lakote, vojne, reši nas, o Gospod!« tako moli in kliče v nebo od pamtveka ljudstvo po svojih cerkvah.

Kuga, lakota in vojna, to je ona trojica, ki si jo predstavlja narod kot višek zla in gorja.

Toda dočim ste kuga in lakota dandanes izgubili kolikor toliko svoje strahovitosti, za kar se je v prvi vrsti zahvaljevati modernim prometnim sredstvom in modernim profilaktičnim in sanitarnim odredbam, je vojna ostala staro zlo, ki je svoje strahovitosti in grozote ne le ohranilo, marveč jih še celo povečalo in pomnožilo vsled raznovrstnih iznajdb najrazvitejših morilnih sredstev.

Že čez leto in dan divja na Daljnem Vztoku krvava vojna, kakor je menda zgodovina še ne pozna. Dasi smo oddaljeni na tisoče in tisoč milj od pozorišča te vojne, vendar nam zastaja srce, ko nam dohajajo vesti, ki nam slikajo brez dvoma v bledih, a za nas še vendar dovolj živih barvah divjanje vojne furije. Ali je dandanes še sploh si mogoče misliti kaj grozovitejšega in bolj strašnega, kakor je vojna?

V vojni se prelije v potokih dragocena ljudska kri, na stotisoče ljudi, tvorečih svet svojega naroda, se žrtvuje vojnemu molohu, cele pokrajine se spremenijo v gole puščave, kjer so uničeni vsi znaki kulture in blagostanja, kjer je uničenega na milijarde ljudskega premoženja in kjer je razdejano vse, kar so zgradile marljive človeške roke v sto in stoletnem trudu in naporu, — evo, to so posledice vojne, te prave šibe božje, kakor jo nazivlje ljudstvo.

In taka šiba božja grozi baje v doglednem času tudi Avstriji.

Že dlje časa se namreč goverja, da stojimo na pragu vojne s sosedno nam Italijo.

Kakor bi z občečloveškega stališča obžalovali, tako bi mi kot Slovenci ostali hladni do mozga, ko bi se pričel krvavi ples med Avstrijo in Italijo, ako bi se ta vojna ne tikala tudi naše kože.

Mi Slovenci nimamo nobenega vzroka se navduševati za Avstrijo, ki je nam vsedkar vračala nemilo za drago, mi nimamo prav nobenega interesa, da bi prelivali svojo srčno kri za ono in isto Avstrijo, ki je nas za naše usluge, na našo požrtvovalnost in vdanost vselej samo bila, teptala in potiskala ob tla, še manj pa imamo povoda se navduševati za vojno, ki bi jo vojevala naša ljuba Avstrija, ko je vendar jasno kot beli dan, da bi morali na bojišču kot prvi za svojo mačeho izkrvaveti kot nekaj »kanonenfutter« baš sinovi zemlje slovenske in bi morali vrh tega še zato, da sme Slovenec umreti — za domovino, plačevati horendne davke in vojne kontribucije!

Sicer pravi stara prislovica, da je »Dulce et decorum pro patria mori«, toda mi Slovenci se ne moremo ogreti za to načelo.

Kaj nam mari Albanija, ako je zasedejo Italijani! Ali nam bode morda kaj hasnilo in koristilo, ako to Albanijo potisne v svoj jarem naša Avstrija?

Mislimo, da se ne motimo, ako trdimo — mutatis mutandis —, kakor nekdanji Bismarck o Balkanu, da ni Albanija vredna kosti niti enega našega vojščaka!

Slovenci moramo torej biti, ako smo v resnici narodni, brez izjeme proti vojni Avstrije z Italijo, ali z kakršnokoli drugo državo in to z občečloveškega in gospodarskega, zlasti pa z narodnega stališča.

V tem oziru smo mislili do zadnjega časa, da smo v ti točki vsi Slovenci edini!

A motili smo se!

Nedavno tega je priobčil »Slovenec« dva članka, nanašajoča se na vojno z Italijo, iz katerih smo spre-

LISTEK.

Mesečina.

Josip Knaflič.

Zopet noč, ko duša ne najde miru in ko jo je obenem strah biti same.

Skočim s postelje, se hlastno napravljam in tečem ven na ulico. . . Le hitro najti človeka, dobrega in pametnega človeka, ki bo ob tej pozni uri še prožnega duha in ki s svojo družbo prežene moro s tvojih prsi!

Moja najbližja misel je prijatelj Janez. Njegovo stanovanje ni daleč, in po bližnicah dirjam tja.

Hvala Bogu, v njegovi sobi je še luč in okno je odprto; pozne jesenske noči so tukaj pri južnem morju še tople in soparne.

Pokličem, in hip nato se pojavi voku Janezev pošteni, dobrodušni obraz.

„Kaj počneš?“

„V postelji sem, pa Razkolnikova berem.“

Ob tej uri in pred spanjem čitati Razkolnikova, kakšna moč živcev!

„Pojdi!“ ga prosim. „Grega kam ven. Luna sije. . .“

Janez godrnja, a zopet izgine z okna, in iz fantastičnih sene, ki se pri-

kazujejo na stropu sobe in na zavesah, vidim, da se oblači.

Naslonjen na prašni zid nasprotne hiše čakam. Cela dolga ulica obsega v pritličju same magazine, in zadehel, smrdljiv vzduh se pari iz njih. . .

Ulica je zapuščena. Luč plinovitih svetilk, pomešana z mesečino, počiva na umazanem zidovju, na grdem, smetnem tlaku, na dolgem koncu, kjer leži pristanišče, je videti gole jambore ladje, od zgoraj se pripodi po ulici dol brezšumno dvojje črnih mačk. . .

Kratki trenutki, a duša jih komaj prenese. In ko stopi prijatelj iz hiše, ga jadrno vlečem proč in ven iz mesta, kamor vabijo višave, svobodno in slovesnopokojno se sveteče v beli mesečini.

Dolgo hodiva navkreber, a težka, soparna noč in strma pot naju zmoreta. Po stranski stezi kreneva zopet navzdol in dospeva v globoko sotesko. Ob izstju njenem leži nekaj majhnih vil z vrtovi, zadaj se soteska zožuje in izginja v redek gozdič.

Sedeva na nizki vrtni zid za poslednjo hišo. Spredaj med vilami gori nekaj uličnih svetilk in razširja ostro svetlobo, po soteski pa je mračno in in belosive sence vise tuintam, kakor da so duhovi.

Tudi je vse tiho tukaj, da, kakor mrtvo se zdi vse. Nič se ne gane in hiše so kakor prazne, zapuščene. Vsa soteska je kakor velik grob, in tesno, težko postaja pri srcu. Pred domišljijo kolebajo čudne, puste podobe — tiho sediva, potlej pa začneva govoriti o strahovih.

Janez pripoveduje »smrtnogrozno storijo o možu, ki je o polnočni uri šel buditi mrtve. . . pa od tistega časa je videl vedno krsto pred seboj. Dan in noč, kjer je hodil in kjer je bil, je stala pred njim krsta! Nobena molitev, nobena maša in noben blagoslov ni pomagal nič — krsta mu je bila neprestano pred očmi in mož je trpel neizrečene muke. In v svoji stiski je romal slednjič k papežu v Rim. Papež pa mu je svetoval tako: Pojdi zopet, kadar bo polnoč, tja na pokopališče, kjer si se pregrešil, pa vzemi seboj slame kolikor le moreš, kolikor le si je v stanu nesti — in varuj se, ti rečem, da je ne vzameš premalo! In res, šel je mož o polnoči zopet na pokopališče in prinesel je s seboj slame, kolikor jo je mogel. . . In glej, vstajali so mrtvi iz grobov, prihajali so od vseh strani in vsak si je vzel eno slamico. Joj, in slame je zmanjkalo, duhov pa je bilo vedno več. In začeli so

politi možu lase z glave in izpulili so mu vse do zadnjega!

Janez pripoveduje zgodbo počasi in na dolgo, pripoveduje z molklopritenim glasom in strahovito se spakujoč, jaz ga pa poslušam in moje oko gleda v temo soteske. Sence tam se prigibljeje, se čudno izpreminjajo, in po soteski se naglo približuje krsta. Štirje kostenjaki z votlimi glavami, grozno se režejo, ko nesejo in v krsti ležim jaz. Za krste pa hiti ona — nesrečnica, mučenica, katere ljubezen sem jaz na križ pribil. . . Hiti za krsto, roke vijoča in padajoča čez kamenje; njen bledi, otroškoljubi obraz drhti ves v krču blaznoobupne bolečine, lasje, prepojeni od solz, ga pokrivajo, in iz oči škrope krvave kaplje. . . krsta pa se gugaje beži pred njo, hudobno tečejo z njo mrtveci, drve naprej in izginejo z njo v noči in v noči izgine ves blazni fantom, ali to, kar zapusti v duši, je strašno kakor smrt. . .

Ni dobro, tako v mesečnih, samotnih hišah jesenskih nočeh bloditi okoli! Ako trpinči spomni tvojo dušo, zagrebi se v blazino postelje, ali se opij, ali moli k svojemu Bogu, ako moreš — toda ven v mesečno noč ne hodi. Huda se ti bo godila in lahko izgubiš pamet!

Ljubezen je zmagala.

(Pismo iz Pariza.)

Dne 21. marca t. l. doseže francoski državljanski zakon — Code civil des Français — čestitljivo starost 101 leta. Ta zakon je že večkrat premenil svoje oficijalno imenovanje — najprej se je imenoval Code civil, potem od l. 1807. do 1812. Code de Napoléon, potem do l. 1853. zopet Code civil, potem vnovič Code Napoléon in od ustanovitve sedanje republike zopet Code civil. — Vsebinska vseh treh knjig, obsegajočih 36 naslovov in 2281 paragrafov pa je ostala nespremenjena.

Francoski čutijo že davno potrebo, da se njih državljanski zakon preuredi in prilagodi novim razmeram, novim socialnim in pravnim odnošajem in francoska vlada se je tudi s primerno energijo lotila tega dela. Pravosodno ministrstvo je sestavilo posebno komisijo, ki se peča z revizijo državlanskega zakona. V to komisijo je poklicalo prve francoske pravnike, poklicalo je na tudi dva romanopisca Marcela Prévosta in Pavla Herviena, češ, da ne more pogrešati sveta dveh tako znamenitih

videli, da naši klerikanci ne le niso, kakor bi morali biti kot poštenci in pravi narodnjaki, proti vojni v Italijo, marveč se celo zanjo navdušujejo in pripravljajo na njo javno mnenje.

Ko smo šitali te »Slovenčeve« šlanke, smo takoj vedeli, da so informacije zanje potekle iz — vladnih krogov.

To pa je postalo tembolj očitno, ko je vstal v drž. zbor član »Slovanskega centra«, posl. Biankini, ta stari gromovnik proti vladi, ki je bil doslej na sumu, da je velik nasprotnik Avstrije, ter imel velepatiotičen govor, v katerem se je z vso vnetost zavzemal za ojačanje vojne mornarice in za utrjenje dalmatinske obale, za kar bi se naj žrtvovalo okroglo 400 milijonov kron.

Ta govor starega opozicionalca je vzbudil med vsemi Jugoslavlani (izvzemši seveda njegove tovariše v klubu) splošno začudenje in ogorčenje, v vladnih in najvišjih krogih pa — priznanje in pohvalo. In sam cesar se je potrudil, da izreče »Slovanski zvezi« svojo zahvalo ne morda zato, ker ni glasovala proti rekrutnemu zakonu, kakor zatrjuje »Slovenec«, marveč za Biankinijev govor glede vojne mornarice, za govor, kateri se mora v Italiji smatrati kot rožljanje s sabljo s strani Avstrije.

Tako je in nič drugače! Klerikanci se naj ne izgovarjajo na glasovanje v rekrutnem zakonu, saj je vendar znano, da so tudi druge večje stranke, opetovano že tudi Jugoslavlani sami, v enakih okoliščinah glasovali za rekrutno predlogo, ne da bi bili zato deležni cesarske pohvale!

Vsekakor je to glasovanje za rekrutni zakon v zvezi z Biankinijevim govorom in cesarjevo zahvalo nekaj zelo zagonetnega in nam se močno, močno zdi, da v okoliščini »Slovanske zveze« nekaj silno smrdi!

Ali hočejo klerikanci s tem svojim postopanjem dobiti vladne in najvišje kroge na svojo stran, da bi ložje v kalnem ribarili?

Ali so morda celo podkupljeni, zakaj drugače si pač ni moči razlagati takega postopanja!

Pa bodi že kakorkoli, to stoji, da bi ne smel tako govoriti in za militarizem se zavzemati nobeden slovanski, še manje pa jugoslovanski poslanec.

In popolnoma naravno je, ako vse jugoslovansko časopisje — hrvatsko, slovensko in srbsko, izvzemši seveda »Slovenec« in Biankinijev »Leibjournal« »Narodni List« — obsoja takega ljudskega zastopnika in njegovo stranko, ki hoče iz dobičkaželjnosti in egoizma naprtiti ljudstvu nove milijonske davke!

tih poznavalcev socialnega življenja, njegovih dobrih in slabih strani.

Rečena komisija je izvolila več pododsekov, med katere je razdelila vse gradivo, ki ga je preresetati in Pavel Hervien je bil izvoljen v pododsek, ki ima dolžnost, pregledati in preurediti zakonskopravne določbe.

§ 212. francoskega državljankega prava določa: Zakonci so drug drugemu dolžni zvestobo, pomoč in podporo.

Ko je prišel tekoči teden ta paragraf v pododseku na razpravo, se je dvignil Pavel Hervien in na občno presenečenje vseh članov izjavil, da te določbe nikakor ne zadostujejo in da je potrebno potem postaviti zagotoviti zakonskemu življenju oblikatorično ljubezen.

»Ljubezen je prava podlaga zakonskemu življenju, a dasi je za srečno zakonsko življenje še važnejša kakor zvestoba, podpora in pomoč, vendar se postava nanjo ne ozira« — tako je utemeljeval Pavel Hervien svojo željo, da naj se v postavi naloži zakonskim obligatorična ljubezen.

Vojna na Daljnem Vstoku.

Kar se je že dlje časa napovedovalo, to se je zgodilo: general Kuropatkin je odpekljan in na njegovo mesto je imenovan dosedanji poveljnik prve mandžurske armade, general Linevič.

General Kuropatkin je s tem doigral svojo vlogo na bojišču in se vrne domov ne kot povsodi slavljen zmagovalček, marveč kot poražen vojskovodja, kateremu bo nositi morda vso odgovornost za vse dosedanje ruske neuspehe.

V koliko pa njega zadene v tem oziru krivda, se da sedaj težko presoditi, mislimo pa, da bo zgodovina drugače sodila o tem možu, kakor njegovi sodobniki, ki izrekajo o njem svoje uničevalno sodbo in ki ga dolže ne samo, da je neposoben vojskovodja, marveč da mu tudi nedostaja potrebne iniciative, krepke volje in železne odločnosti, lastnosti, ki jih mora imeti v najvišji meri vsak vojskovodja.

Ti sodniki, ki so Kuropatkinu kar kratkim potom obsodili, seveda ne pomislijo, da so vsi razmere in okoliščine silnejše, kakor volja in energija posamnika, da so čisto tako silne, da bi se proti njim zama borili junaki z močmi bajeslovne Herkula. In morda se ne motimo, ako trdimo, da na mandžurskem bojišču dosedanjih neuspehov ni toliko zakrivil Kuropatkin, kakor druge nesrečne okoliščine, napram katerim je bil vojskovodja brez moči in nasproti katerim so mu bile vezane roke.

In naj se že sodi o Kuropatkinovem vojevanju, kakorkoli se hoče, to se mu mora priznati, da je ustvaril v Mandžuriji iz osnurnih rudimentov veliko armado, ki sicer ni zmagovala, pač pa sovražnika zadrževala, da ni mogel takoj razviti svojih sil, ter mu zadala občutnih izgub.

Morda bi celo ta armada zadala Japoncem pri Mukdenu uničujoč udarec, ako bi v tek dogodkov ne poseglo zlo naključje.

Ako bi bila Kuropatkinu pravčasno dospela okrepjenja, ki jih je pričakoval in s katerimi je računal, bi sedaj nemara ne sodili v njem premaganega vojskovodjo, marveč slavili bi ga kot zlorom ovenčanega zmagovalca.

Kuropatkin se vrača na Rusko poražen, toda njega niso porazili Japonci, marveč porazile so ga razorane in gnile razmere v njegovi domovini, uničil ga je korumpirani ruski birokratizem!

Kuropatkin je padel kot žrtev razmer, sodba o njem pristoji sedaj zgodovini!

Njegov naslednik — definitivni, ali samo začasni, se še ne ve — je postal »papa« Linevič, ki se je v zadnji bitki najbolj odlikoval, ki je edini ohranil svojo armado intaktno in katerega ruski listi imenujejo kot edinega nosilca staroruske vojne slave.

Francoski pravniki niso suhoparni teoretiki ali dolgočasni birokratje. Odlikuje jih živ smisel za življenje in razumevanje človeških nagonov ali predlog Pavla Herviena jih je vendar presenetil in v odseku se je vnela živahna debata o ljubezni sploh in zlasti o zakonski ljubezni.

Glavni ugovor je bil, da ljubezen ni dolžnost, ki bi se dala kontrolirati. Če moč svojo ženo vara, če jo pusti stradati, če ji njo grdo ravna, se da to natančno dognati, ali kako naj se dožene, če moč svojo ženo ljubi, oziroma če ljubi ženo svojega moža?

V tem oziru so bili vsi edini: da tudi vestno in vseskozi zadovoljivo izpolnjevanje takozvane zakonske dolžnosti še ni dokaz in merilo za ljubezen. Ako se hoče dognati, da ljubi moč svojo ženo in žena svojega moža, je treba vpoštovati vse jako raznovrstne načine, na katere se manifestira ljubezen.

Temu je tudi Hervien pritrdil. Poudarjal je, da je tudi pri oslabelem in za izpolnjevanje navadne dolžnosti nezmožnem možu prav lahko doka-

General Nikolaj Petrovič Linevič je sedaj star 67 let. Služil je pri pehoti dlje časa v Kavkazu, v Turkestanu in Sibiriji. Leta 1890. je bil imenovan za poveljnika 1. sibirskega armadnega kora, kateremu je poveljeval na ekspediciji proti Peking-Leta 1903. je bil Linevič imenovan za poveljnika amurskega vojaškega okrožja. Ob izbruhu vojne je postal poveljnik vojev pri Vladivostoku, pred nekaj meseci pa je bil imenovan za poveljnika 1. mandžurske armade.

General Linevič je v armadi najbolj priljubljen ismed vseh generalov in je na glasu kot hraber in energičen vojak.

Da bi bila njemu vojna sreča milojša, kakor njegovemu predniku!

Sprememba v vrhovnem poveljstvu.

»Berliner Tagblatt« se poroča z bojišča: Takoj, ko je dospela carjeva brzovjaka, je izročil Kuropatkin vrhovno poveljstvo generalu Lineviču ter je nemudoma zapustil s posebnim vlakom bojišče ter odpotoval v Petrograd. Imenovanje generala Lineviča je armada sprejela z največjim navdušenjem.

Z dobro poučene strani se zagotavlja, da se bo Kuropatkinu namignilo, naj ne pride v Petrograd, kjer ga ne marajo videti. Vrhovno vodstvo se bo baje uredilo takole: Generalisimus veliki knez Nikolaj Nikolajevič, vrhovni vodja vojnih operacij Linevič, prvi načelnik generalnega štaba Suhomlinov, drugi Saharov; poveljniki treh armad pa bodo: Kaulbars, Gripenberg in Heršeljman.

Kuropatkin in Gripenberg.

O aferi Kuropatkin-Gripenberg poroča »Schlesische Zeitung« iz Petrograda: Po vrnitvi Gripenberga iz Sansopa na njegovo lastno pozicijo, je zahteval Kuropatkin podrobno poročilo pri vseh četnih voditeljih o izidu akcije. Gripenberg je v kratkih besedah odklonil to poročilo in izjavil, da prevzame vso odgovornost sam in da takoj odpotuje v Petrograd. Kuropatkin je prosil v svojem odgovoru za ustmeni pogovor, toda tudi tega je Gripenberg odklonil. Ignoriral je pozneje še šest po kurirjih poslanih vabil najvišjega poveljnika.

Ker je hotel Kuropatkin na vsak način govoriti z Gripenbergom, je predlagal telefoničen pogovor, dobil pa je poročilo, da je telefonska zveza z Gripenbergom pretrgana. Kuropatkin je ukazal telefon popraviti in poklical Gripenberga. Ordonanca mu je pa odgovorila, da Gripenberga boli vrat in da ne more govoriti. Gripenberg je dal nato telefon pretrgati in naznanil v glavni tabor, da odpotuje v Petrograd, med tem pa je prišlo od carja telegrafsko dovoljenje za vrnitev.

Vest o novi bitki.

»Lokalanzeiger« se poroča iz Petrograda, da je v tamošnjih dobro

poučenih krogih razširjena vest, da se je bila severozahodno od Tielina velika bitka, pri kateri so Rusi baje izgnali 50.000 mož. Vendar se ta vest ne potrjuje od nobene strani in bo najbrže izmišljena.

Ujeti vojaški atašeji.

Iz Kurokijevega glavnega tabora se preko Fušana poroča v London, da so Japonci v bitki pri Mukdenu ujeli večino ruskemu glavnemu taboru ataširanih tujih častnikov, zlasti pa nekega angleškega in dva ameriška oficirja. Kaka usoda je zadela avstro-ogrsko vojaške atašeje, še ni znano. Avstro-ogrsko vlada je ob izbruhu vojne poslala v ruski glavni tabor majorja Čičerica in stotnika grofa Sceptickega, oba od generalnega štaba.

Car Nikolaj na bojišču?

Iz Berolina se poroča: Imenovanje generala Lineviča za vrhovnega poveljnika je smatrati kot zmago vojne stranke: Odpoklicanje generala Kuropatkin je povsodi pozdravljalo z velikim zadoščenjem.

»Lokalanzeiger« zatrjuje, da stopi na čelo nove ruske armade 400.000 mož brez dvoma eden izmed velikih knezov ali pa car Nikolaj sam, čim na dvoru popolnoma zmaga vojna stranka. Vojna se namerava nadaljevati do popolne onemoglosti Japonske, ako bi bilo treba, se bodo Rusi umaknili celo iz Harbina in bodo ravnodušno pustili Japonce vdreti celo v Sibirijo.

Zakaj so Japonci zmagali pri Mukdenu?

Iz Londona se poroča: Japonci so izvojevali zmago pri Mukdenu v prvi vrsti zbog tega, ker se jim je posrečilo prikriti Rusom svoja okrepjenja in svoja gibanja.

Dobili so na pomoč dve novi armadi, ki sta bili postirani na obeh krilih, ne da bili tega zapazili Rusi. Ti dve armadi ste tudi neopaženo obšli ruske pozicije.

Bennet Berlei zatrjuje, da se je na japonski strani udeležilo bitke 600.000 mož, dočim so imeli Rusi v celem samo 300.000 mož.

Zmaga je torej morala biti na japonski strani!

Proti Harbinu.

Iz Petrograda se poroča »Lokalanzeiger«: Po današnjih oficijalnih poročilih Kuropatkinovih ni bilo pri Tielinu nobenih nadaljnjih bojev. Rusi marširajo proti severu, seveda komaj do Harbina. Začasni marš ne pojde dalje nego 60 verst severno od Tielina. Od Harbina dobivajo Rusi medpotoma okrepjenja. V Harbinu je stala močna rezerva. Na resne spopade začasno ni več računati, ker Japonci severno Tielina ne morejo tako lahko nadaljevati svojih zasledovanj, ker jim je proviant preveč od rok. Da bi bili Japonci zavzeli Tielin, ni

pogoji. Če taka zakonca iz ponosa in samospoštovanja nečeta grešiti proti postavi, se niti ločiti ne moreta, in tak zakon je dostikrat za oba dela veliko večja nesreča, nego zakon, kjer se mož in žena prepirata in pretepata, potem pa se zopet sprijaznita.

Hervien je tudi opozoril, da se po naukih katoliške cerkve zakon lahko razveljavi, ako ni bil konsumiran, in dokazoval, da je neizpolnjevanje takozvane zakonske dolžnosti veliko manjše zlo za nežnožutno ženo, kakor če mora pogrešati ljubeznivosti in pozornosti od strani moža.

In konec je bil, da je rešeni odsek sklenil, naj se glasi § 212. francoskega državljankega zakona: »Zakonski so drug drugemu dolžni ljubezen, zvestobo, pomoč in podporo.«

Ljubezen je torej na Francoskem po postavi prva in poglobljena zakonska dolžnost in pomanjkanje obzirnosti, pozornosti in nežnožutnosti, sploh galantnosti, vzrok ločitve.

Groga.

tukaj nič znano. Sicer je pa brez pomena za Ruse, ko so ga zapustili.

Državni zbor.

Dunaj, 17. marca. Poslanec Lecher je predlagal k spremembi obrtnega zakona, naj se združni inštruktorji podredijo trgovinskemu ministarstvu, ki jim daje službena navodila. — Posl. Conci je interpeliral brambovskega ministra za razbremenitev občin glede priprave in drugih vojaških stroškov. — Potem se je nadaljevala razprava o predlogu posl. dr. pl. Derschatte. — Ministrski predsednik baron Gautsch je v svojem govoru namigaval, da se ne boji opozicije, glede razmerja z Ogrsko pa je izjavil, da je carinska in gospodarska skupnost še vedno najboljše oblika za skupni obstoj obeh državnih ustrojev. — Posl. Ellenbogen je razpravljalo o nevarnostih, ki groze avstrijski državnici polovici za slučaj carinske ločitve, kakor tudi o represalijah, ki jih imamo na razpolago napram Ogrski. — Poslanec Wolf je imenoval nagodbo krizo za državo in dinastijo. Poudarjal je, da ogrsko vprašanje krije tudi v sebi zelo važno hrvaško vprašanje, s tem v zvezi pa je tudi ureditev razmer v Bosni in Hercegovini in končno tudi dalmatinsko vprašanje. Državnopravno stališče Dalmacije je nejasno. Govornik je predlagal, naj bi se za Avstrijo zahtevalo nekako sovladje nad Hrvaško in Slavonijo. Hrvati bi dobili na ta način dva gospodarja, pa nobenega zagovornika in zaščitnika. Opom. uredn.) Potem bi se lahko Dalmacija spojila s Hrvaško, kakor to zahtevajo Hrvati. Na ta način bi se te dežele pritegnile carinski uniji tostranske državne polovice, kar hi naši industriji odprlo obsežno odjemališče. — Poslanec Fiedler je opozarjal, da so leta 1866. bili nemški poslanci pod vodstvom Štajerca Kaiserfelda, ki so se izrekli za ločitev monarhije. In zopet so Nemci pod vodstvom Štajerca dr. pl. Derschatte, ki sedaj kličejo na boj. Potem je govornik na dolgo in široko razlagal nagodbo z jurističnega in zgodovinskega stališča ter izjavil, da Čehi nimajo vzroka, slediti bojevitim glasovom, ki kličejo v boj proti Ogrski. — Posl. Axmann se je izrekel v imenu krščanske-socialne stranke za ohranitev vesile v zvezi z Ogrsko, ako je to mogoče na temelju dogovora, ki je pravičen za obe stranki, sicer pa želi ločitev od mize in postelje, ne da bi plačala Avstrija za drugo državno polovico alimentacije. — Posl. dr. Susteršič je govoril o zanemarjanju jugoslovanskih narodov ter izjavil, da bi prišla Ogrska v najhujšo zadrego, ako bi jim vladar dovolil personalno unijo, ker na ta način bi se letni proračun zvišal najmanj za 100 milijonov. Potem je opisoval, kako se je od leta 1867. vsak košček skupnosti moral Ogrom drago odkupiti, ker so avstrijski državni zastopali stališče, da je skupnost Avstriji na korist. Tako se je zgodilo, da je avstrijski cesar prišel pod protektorat ogrskega kralja. — Po prekinjeni debati je poslanec dr. Ferjančič kot načelnik justičnega odseka nujno predlagal, naj se šlezijskemu deželnemu posojilu prizna pupilarna varnost, kar se je takoj zgodilo tudi v tretjem branju. — Prihodnja seja bo v torek.

Iz klubov in odsekov.

Dunaj, 17. marca. Danes so zborovali načelniki klubov, da so določili program za delovanje drž. zbora v prihodnjih tednih. — Parlamentarna komisija mladočeškega kluba je sklenila, delovati na to, da se carinski tarif še ne vzame v parlamentarno razpravo, ker nejasnost v položaju kluba tega še ne pripušta. — Danes je prišla deputacija davčnih eksekutorjev iz cele države v parlament ter priporočila načelnikom strank svojo prošnjo, naj bi se eksekutorji nastavili stalno s

Dalje v prilogi.

pravico do preskrbe v starosti in onemoglosti.

Čehi in Nemci.

Praga, 17. marca. V vladnih in političnih krogih razpravljajo se danes mnogo o tem, ali bo mogoče sklicati spomladski češki deželni zbor, t. j. ali bodo to dopustili Nemci. Deželne finance nujno zahtevajo, da se deželni zbor čimprej redno delati. Zaradi tega vprašanja je imel včeraj ministrijski predsednik baron Gautschi daljši razgovor s poslancom dr. Pacakom. Vsi vodilni češki poslanci so se isreklji, da je sklicanje deželnega zbora nujna potreba, da pa se mora to zgoditi brez vsakršnih koncesij Nemcem. Čehi so opustili obstrukcijo v državnem zboru, zato je dolžnost Nemcev, da store isto v deželnem zboru, sicer ostane Čehom geslo: »brez deželnega zbora ne bo državnega zbora!« Deželni odbornik dr. Eppinger pa je izjavil, da pri Nemcih nihče niti ne misli na to, da bi deželni zbor zboroval okoli 14. maja.

Kriza na Ogrskem.

Budapešta, 17. marca. Mestni volilci neodvisne stranke so sklenili, prirediti cesarju ob prihodu v Budapešto dokaz lojalnosti. V posebnih okoliščinah se razglasa, da bo v nedeljo velikanski špalir od kolodvora do kraljevega gradu. Takoj v ponedeljek se zopet začnejo avdijske priredbe. Najprej prideta na vrsto grof Tisza in grof Andrássy in sicer se Andrássyjuje baje že pri tej priliki poveri sestava ministrstva na temelju nekoliko predlaganega programa združene opozicije.

Budapešta, 17. marca. Konferenca združene opozicije se še ni mogla vršiti, ker se je posl. Kosuth vrnil iz Čezgleda bolan ter leži. Vendar je narekoval za svoje glasilo članek, v katerem pravi, da pričakuje z bojaznijo cesarjevega prihoda; od cesarjevih sklepov ni kaj pričakovati, ker so ga prejšnje vlade razvadle, da mora le njegova volja in njegov nazor prodreti. Končno opominja opozicijo na potrpljenje.

Dveletna vojaška služba na Francoskem.

Pariz, 17. marca. Zbornica je sprejela zakonski načrt glede dveletne vojaške službe s 519 glasovi proti 32 glasom.

Dogodki v Macedoniji.

Carigrad, 17. marca. Vrhovnemu nadzorniku Hilmi paši se je naročilo, da izvede ljudsko štetje, ki se ravnokar vrši po celi Turčiji, tudi v Macedoniji. Pri zadnjem turškem ljudskem štetju so našli v treh macedonskih vilajetih 557.734 Bolgarov, 30.116 Kucovlahov, 167.601 Srba, 647.962 Grkov, 1.720.000 Turkov in 48.270 Židov, skupno prebivalstvo je tedaj znašalo 3.171.690. Bolgari in Srbi se opravičeno pritožujejo, da so mnogo njihovih rojakov turški uradniki nalašč šteli med Turke, Grke in Kucovlahe. Posebno glede Kucovlahov se delajo velike sleparije. Dokler ni bilo macedonsko vprašanje zrelo, se ni nihče brigal za Kucovlahe, ki so jih smatrali za samostojno pleme. Sedaj pa so postali Kucovlahi tako imenitni, da se jih je rumunski kralj v svojem zadnjem prestolnem govoru toplo spominjal kot »mnogobrojnega romansko-latinskega prebivalstva.« Rumunska vlada že več let podpira nekega Apostola Margarita, da propagira med Kucovlahi rumunsko mišljenje. Ta »apostol« je našel za svojo vlado celo okrogel milijon Kucovlahov v Macedoniji. Pa tudi Italiji se je raztožilo srce ter huče »reševati« svoje »krvne brate« Kucovlahe.

Solun, 17. marca. Zadnji teden so imele bolgarske čete v Macedoniji velike izgube, tudi šest načelnikov je padlo v raznih bitkah. Pri vasi Gavalan v monastirskem okraju je bila bitka 14. t. m. Vstašev je bilo 40, vendar so morali pred turško premočjo bežati v gore. Na bojišču so pustili 10 mrtvih.

Carigrad, 17. marca. Turška vlada je izdelala načrt proti znani finančni reformi velesil. Turčiji je seveda le do tega, da stvar zopet zavleče.

Solun, 16. marca. Včeraj je bila pri Smolu, južnovzhodno Gergelija, iz

Bolgarije došla vstaška četa popolnoma uničena. 42 vstašev, med njimi dva poveljnika, je bilo ubitih. Turki so izgubili osem vojakov.

Trnovsko konsumno društvo.

Eno največjih konsumnih društev na Kranjskem, — konsum v Trnovem pri Ilirski Bistrici — umira. Z ustanovitvijo »konsumnih društev« zavozila je je klerikalna stranka tako, da bo de rod za rodom preklinjal blagoslovljene ustanovitelje klerikalnih konsumov in enakih naprav.

S kakim ponosom in s kako nado je pričelo kranjsko duhovstvo zidati nepotrebne konsume! V svesti si je bilo, da v nekaj letih uniči popolnoma vse liberalne trgovce. O ironiji! Peščica še preostalih konsumov priča dovolj jasno, kako prokleto so se varali. Da je bilo stanje trnovskega konsuma toliko časa prikrito, zahvaliti se je — falsificiranim bilancam. V falsificiranju bilanc in računov in sploh v vseh straneh nižje in višje goljufije so naši klerikalci pravi strokovnjaki. Položaj trnovskega konsuma je tako kritičen, da je trnovski dekan razleco ljudstvo prosil, naj se ne izbrisuje iz društva — ker sam pač ne more društva držati. Mi pa smo samo nasprotnega mišljenja in pravimo: »Srečen tisti, ki se je pravočasno iz te zagate izlekel, in gorje onim revežem, ki bodo morali plačevati izgube.«

Stari grehi prihajajo na dan —. V duhu vidimo že ustanovitelja trnovskega konsuma, kaplana Rodolfa. Človek, ki je skrbel le za svoje strasti, človek, ki mu je bile vse druge deveta briga, same da je dosegel svoje grde namene, naj bi bil resničen pospešitelj društva? Roko na srce! Ljudstvo naj se spomni, koliko zla je Rudolf zanesel v mirno bistriško dolino. In koliko pohujšanja! Tam ob peneči se bistriški vodi stoji danes zadolženo veliko premoženja — ob robu propada. Padlo bo de, a padlo bo de kot žrtva klerikalne pohotnosti —.

Pa preidimo zopet k stvari! Kaplan Rudolf dobil je v osebi poslovođa verne sodruga. Oba sta delala po znanem reku: »Kar desnica da, naj levica ne zna.« Letne bilance kazale so naravnost briljantne dobiček! In kako ne! Kakih 25 vreč koruze, ki je bila k večjemu vredna 300 kron, vzelo se je za 25 vreč kave v znesku 6000 kron. Ni čuda torej, da je društvo kar galopiralo k propadu. Trnovski konsum dolguje danes revnim (!!) frančiškam na Trstato stotrideset tisoč kron, Ljudski posejilnici, odnosno »Gosp. zvezi«, trikratstotisoč kron, dalje ogromno svoto trnovski posejilnici in različnim trgovcem. Klerikalna zveza je ravnokar od ministrstva dobila 10.000 kron podpore; ako pošlje ves ta znesek v Trnovo, bo de kaplja v morju —. A poslala ne bo ničesar. Žepi ljublj. klerikala so ravno tako globoki in požrešni, kakor farovski bisage na deželi.

In kakšna so aktivna trnovskega konsuma? Hiše, za katere ne bo de nihče dal — 60.000 kron, ako jih jako visoko cenimo, dalje dolgov pri udih, od katerih ne bo de društvo nikoli čez ¼ dolgov izterjalo. Pač žalostna bilanca!

In ko pride do poloma in sicer do poloma, kakršnega kranjska dežela še ni videla, bo de naš kmet tarnal in preklinjal, pa prepozno bo de, prepozno.

Boj na Vipavskem.

Iz Vrabč, 15. marca.

Dne 10. in 11. t. m. so se vršile pri nas občinske volitve. Omejim se tu na gola dejstva, ki pa kažejo dovolj moralo klerikalizma, v znamenju katere se zmaguje. — Po Knificu je prišel v občino kaplan Čemažar, mož brez vsake globokejše izobrazbe, poln zunanosti in vse one farške zvitosti in jezuitizma, ki se zahteva od današnjih Kristovih (?) služabnikov. Škofova politika je imela uspeh. Naloga Čemažarja kakor ostalih katoliških farjev ni krščanska verska vzgoja, ampak njih naloga je obraniti to, kar in kjer se še da, in braniti do zadnje moči pozicije pri neizobraženem, nevednem ljudstvu. — Sredstva za zmago pri občinskih volitvah so bila pri nas ista, kakor drugod. Pridige, spoved, vse se je osredotočevalo v cilju: odtrgati občino naprednejšemu, zavednejšemu življu ter jo pripeljati v roke nevednih, nerazumnih tepecev. Pred volitvami je napravil far spraševanje: predmet obteževanja za bodoče volitve je bil vsak stan posebej: dekleta, fantje, gospodinjje in mošje. — Pijače ni manjkalo. Dne 8. t. m. je šel pop s par klerikalnimi lizuni v Orehovo, kamor je zbral vse orehovške in štriske klerikalne tamborje ter ondi močil z vinom njih trdnost versko prepričanje, ki se je slednjič valjalo v cestnih jarkih, smrdé po alkohololu. Vsi tuji volili so klerikalno. Čast jim. Za-

biti Orehovčani pomagajo reševati vrhovsko občino.

Pri volitvah se je obnašal far prav kot kak turški sultan. Ko je pristopil volilec, ki se mu ni zdel popolnoma zanesljiv, pogledal ga je tako, da se je nevedna duša ustrašila ter oddala glas po njegovi volji. Saj ti ljudje ne znajo brati iz farških oči zgodovine farštva, njega zgodovinske grehe, žrtve, kri klerikalne samovlade. Znali bodo pa to potomeci. Za to se bo skrbelo. —

Britke skušnje, ki so zadele nekatere občinarje, ki so se dali rabiti za slepo, prokleto, hudodelsko orodje klerikalizma v boju proti naprednejši misli, še niso izničile našega nevednega nerazodnega kmeta. Farštvo mu je svetost in naj si prihaja kazenski vsakdan v dotiko s svetnim kazenskim zakonom. Farji hudodelci so mu mučeniki in večji gobec kot ima, bolj zvit kot je, bolj brez načel, brez notranjega življenja, toliko bolj ugaja našemu do sedaj še puhlemu slovenskemu kmetu.

Od napredne strani je bila agitacija le stvarno prepričevanje bistva klerikalizma, koje nalogo so prevzeli mlajši, zavednejši člani »napredno izobraževalnega društva« v Vrabčah. Da je pa to prepričanje pri sedanjem stanju izobrazbe slovenskega kmeta bob v steno, tega pač ni treba praviti. Napojji ga, da se bo valjal po blatu, reci mu, naj počaka na razputju mirnega človeka, to razume on. In to ga je naučil klerikalizem.

Novice iz Šmartna pri Litiji.

— Konsorcij naših klerikalnih mazačev ima svoj blog pri mežnarju ali behen. Tukaj se zbirajo vsak dan tonzuriranci in taki, ki so bili že javno imenovani lažnjivci in obrekovalci, in kujejo dopise. Ker »gliba vkup štriba«, ni čuda, da se ti ljudje poslužujejo najpoddlejših sredstev, da bi oblatili vse, kar ne trobi v njihov že tako smrdljivi lažnjivi rog. — Naši klerikalci imajo vedno po božnost na jeziku (v srcu pa pač vse drugo). Tem potom vprašamo klerikalnega dopisuna, če mu je znana pobožnost nekaterih devičarjev in tistih katoliških mož, ki pridejo sicer k maši, pa jo raje zavijejo v gostilno, kjer ostanejo toliko časa, da pridejo v cerkev pijani ravno k zadnjemu žegnju. O ti pobožnosti prosimo enkrat nekoliko besedi! Saj ste tako katoliško-narodni, da ga ni madeža na vas! Živio katoliška narodnost!

— Lep zgled daje vsekako naš mežnar ali behec, ki je neko soboto svojo boljšo polovico »račko« v cerkvi prebrnil, da je vse štiri od sebe pomolila, ker ni prišla ob pravem času zvoniti. Tudi otroci so videli vso zadevo. Da o tem konsorcij naših lažnjivcev molči, je umevno. Če bi kak liberalček kaj takega storil, klicali bi seveda Boga in hudiča na pomoč. — Naš dekan je dobil zelo velik nos valed svojega denuncijantstva. Liberalne gostilne so mu na poti, liberalni obrtniki mu leže v želodcu; zato je napisal mnogo debelih laži o obojih in poslal vse drž. pravdnistvu v Ljubljano, češ da obrtniki cele noči po gostilnah pijejo in razgrajajo. Pa so se gospod tehtant malce opekli pri svojem denunciranju.

— »Slovenčev« dopisun se je zagnal v litijske vseskozi vzornega nadučitelja, češ, da ni imel pouka v šoli, ker je moral mačka prespati. Kaj pa če bi nam g. dekan odkritosrčno povedal, zakaj ga po njegovem gođu, ki so ga obhajali vsi vinski prijatelji 27. jan., ni bilo skoraj cel mesec na spregled? Lahko nam verjame, da smo jako radovedni, če ni imel morda kakega tako hudega mačka, da se je moral kar za mesec dni zalizati! In veseli bomo, če nam vse natančno — in po pravici seveda! — razloži, in pohvalili ga bomo javno v »Narodu«. Ker pa smo prepričani, da se je že tako odtujil resnici, da se ne more več zdrževati laži, svetujemo mu, naj pometa ravni pred svojim pragom, kjer je toliko smeti, da ga bodo sčasoma še zadušile.

Novice iz Škofje Loke.

»Sveti postni čas se je začel«, tako je rekel za duše vneti župnik Sinkovec. »Ves post ne bomo smeli vsak dan jesti mesa. Nevarnost je zato, da bi shujšal človek.« Toda božji namestnik si zna pomagati tudi za »sveti« postni čas. Na ročil je zato

60. reci šestdeset želv

(šildkrot), da jih bo de v »svetem« postnem času pčutilo njegovo maziljeno in debelo telo.

Pobožni kmetiči, ki hodijo pridno k maši in pridigam, se bodo ta post zares postili. Toda ne s željami, ribami, šabami, polki itd. kakor gospod Sinkovec, ampak s pravimi postnimi jedmi.

V državnem zboru morajo Sinkovec posebno veliko plaše pri-

boljšati, da bode ta siromak imel vsaj za drage »šildkrote« kupovati.

Celo graščino ima Sinkovec v Škofji Loki, vendar je napovedal, da je njegovo stanovanje vredno 36 gld. Ločani bodo morali Sinkovec malo večje stanovanje poskrbeti, da bode vsaj njegov obširni trehuh v varnosti in da bode vsaj malo več vredno kakor 36 gld. V resnici je vredno Sinkovičevu stanovanje najmanj 1000 K. Zares, duhovni so reveži, da jim bode treba zvišati plače.

Glasovi z Jesenice.

Vendar enkrat so se odkrinali naši vsenemški politiki ter v hipni razburjenosti pokazali namere, ki so jih hoteli uresničiti v slovenskih Jesenicah. Vedno so trobili raznim ponižnim Slovencev v nšesa, da hočejo povzdigniti našo občino ter pomagati našemu ljudstvu v gnetnem in duševnem oziru. Res so jih nekaj časa mamili s takimi obljubami, toda slednjič so jih pregledali in jim potem dali tem hujšo — zausnico. V tistem trenutku, ko so naši občinski možje izvolili častne občane, so za vedno pretrgali vezi, s katerimi so jih hoteli nemški lisjaki morda še priklopiti nase. »Grazar Tagblatt«, ki vsled izvolitve slovenskih častnih občanov kar piha od jeze, nam je dovolj jasno pokazal, da so nas hoteli Nemci počasi, toda gotovo zadušiti na naši lastni zemlji. Jesenice so bile kraj, kamor so hoteli zabiti prvi nemški kol, na katerega naj bi se zidal nemški most preko Bohinja do Trsta. Nova železnica jim je dajala lepo perspektivo v bodočnost, ob tej so nameravali trositi svojo vse-nemško propagando. Jeseničani smo lahko ponosni, da smo jih prvi ustavili na njih smelem pohodu. Nemški listi izražajo bojazen, da bi tudi druge slovenske občine pričele na ta način izbacivati vsiljive Nemce. Prepričani smo, da bodo vse slovenske občine zlasti ob novi bohinjski železnici stale na straži ter odločno zavrnile vsak napad privratarjih Nemcev. Občina je še edina uprava, kjer lahko še brezskrbno delamo za svojo narodno samobrambo. Tako so delali bratje Čehi in zato so danes v državi najvplivnejši narod.

— Šolsko vprašanje na Jesenicah je začelo v zadnjem času razburjati občane. Zidati se ima nova šola. Občani zahtevajo za celo občino skupno osemrazredno šolo, ravnatelj Lukman hoče dveštirirazrednici. Vsak pameten človek uvidi takoj, da je za otroke in za občino boljša — osemrazrednica. Toda v tem slučaju se je pokazala naša šolska uprava, da še vedno dela v nemškem duhu, ker bolj upošteva mnenje Lukmanovo, kakor pa glas cele občine. Škandal je, da se stlicujejo razne komisije glede šole kar zaporedoma, a se ne pride nikamor ter vsa za deva dela vtis, kakor bi se vlada bala kaj ukreniti proti volji ravnatelja Lukmana.

Trgovce gospod A. Trevnje je dal občini brezplačen prostor za zidanje šole. Strokovnjaki so izjavili, da nimajo radi prostora ničesar ugovarjati. Raznim zahrbtnim mabinacijam ravnatelja Lukmana se je posrečilo, da se je zopet sklicala komisija, ki naj bi se izrekla za dve šoli in za drug prostor. Kdo bo komisije plačeval? Če jih plača Lukman, potem je to znamenje, da nosi vso šolsko oblast v svoji pesti, ker se dá dirigirati od njega, ne da bi imela za to upravičen vzrok. Ako jih bo morala plačati občina, potem je storil ta gospod nesramnost, da si upa kaj samovoljno započeti na svojo roko. Mi smo popolnoma uverjeni, da je pri najvišji deželni šolski oblasti neka vladna oseba, ki hodi z Lukmanom roko v roki ter mu skuša pomagati uresničiti njegove želje. Povemo pa že, danes, da bomo alarmirali vse, kakor hitro bi se res hotelo ustreči tukajšnjemu nemškemu stremelju. Jeseničani hočemo osemrazredno slovensko šolo in če je to Lukmanu in njegovim tovarišem všeč ali pa ne. Še tega nam je potreba, da bi se nam celo na Kranjskem hotelo zabranjevati šol. In to si naj slavnica c. k. vlada z Lukmanom vred zapíše za ušesa! Naše ljudstvo je valed nemške nesramnosti razburjeno do skrajnosti in se bo znalo proti nasilstvu brati z nasilstvom.

Meščansko šolo obljublja Lukman Jeseničanom, ako odstopijo od svoje zahteve za osemrazrednico. Nič nimamo proti meščanski šoli in pripoznamo potrebo iste za Jesenice, toda zahtevali je bomo takrat, kadar bomo sami hoteli in brez Lukmanove pomoči. Najprvo pa hočemo skupno slovensko šolo.

sami hoteli in brez Lukmanove pomoči. Najprvo pa hočemo skupno slovensko šolo.

Pšice iz ribniške doline.

§ 8. Prežvečen puran. »Slovenec« pravi, da bi tržki očetje še lažje pojedli purana, »ker je bil že naprej v cajtengah prežvečen.« Mi pa mislimo, da bi bila res škoda, ako bi se zdravi želodci spridili s hrano, katero sta že prežvekala in okužila »Slovenec« in »Domoljub«.

§ 9. »Slovenčev« novičar je vendar enkrat pravo zadel, ko je našel v Ribnici Sibirijo in Benetke. Tega sta seveda kriva olepševalni in tržki odbor. Odborniki ne znajo ali nečesto snega in blata kidati. Pravijo sicer, da naj vsak pred svojo pragom pometa, a pri nas je že treba lopate. Pri nas je nesnaga zastarela bolezen ter se mora radikalno kurirati, najprvo s kanalizacijo. Mnogi tržani nimajo »k merk« blata po cestah in »gasah« in ga blagohotno prepuste »zogarju«.

§ 10. Za olepšanje trga je treba denarja, nekoliko požrtvovalnosti, zanimanja in zmisla za snago in lokalnega patriotizma. Zanimanje in spoznanje potrebe za kanalizacijo rase od dne do dne, glede sredstev je stvar seveda drugačna. Ker bodo v kratkem občni zbori naše posojilnice in »hranilnice in posojilnice«, o katerih društvi se čujejo večkrat prepri, katero ima več prometa in katero dela bolj za ljudstvo, pričakujemo obilnih podpor, da se odpravita Sibirija in Benetke. Boste kaj dali?

§ 11. Cestnemu in tržkemu odboru bi svetovali, da se dožene, kake pravice ima cestar do cestnega blata in ako so ceste in ulice primerno mesto za napravno skladanje gnoja?

§ 12. Prostor poleg kavarne hoče lastnik spomladati spremeniti v lep park in sredi bajerja napraviti vodomet. Načrt napravi Peklenski Janez. Drugi hočejo del svojih zemljišč, katera so napoti razširjenju ulice in olepšanju trga, odstopiti trgu po solidnih tržaskih cenah. Samo nekoliko potrpljenja je treba, bo že šlo pošiv. Sneg nam je vzelo solnce, pa tudi blato pojde svojo pot.

§ 13. Na Vel. Poljanah je bil misijon. Trajal je do 26. februarja. Zima je bila neznosna. Morda je hotel Bog oddaljenim celo pot zabraniti. Zvedeli smo vkljub temu, da liberalcev in njihovih časopisov misijonarji niso preveč trgli. Misijon je imel v gotovem oziru viden uspeh. Lani je bila ukradena nekomu četrtina slanina, po misijonu pa jo je dobil nazaj. »Čast bogu«, je rekel, »saj letos itak nisem kral.« Tat se je tedaj za nekaj časa poboljšal in ima gotovo nekoliko dni odpuškov, ko je revežu shranil lanski »špeh«. Župnik se pa le ni poboljšal. Priprost kmet, župnikov pristaš pravi: Pri izpovedi in obhajilu sem bil, pa moram vendar reči, da so misijonarji sami kramarji. Moja baba je nesla polno košaro jaje v farovž, pa še ni zadosti. Komaj so misijonarji odšli, je že far pobiral groše po hišah, da bo bral maše za duše v vicah. Masla in jaje so misijonarji dobili toliko, da jih vsi Poljanci toliko ne premoremo. Kje so pa čibke, čibke?!

§ 14. Užaljeni plesalci so ovadili kaplana Gnidovca knezoškofu zaradi robatega nastopa na prižnici. Drugo nedeljo pa je ta rogovilež pridigoval o sejalen božje besede: »V deveto deželo je prišel mlad sejalce, ki je kmalu uvidel, da je mladina zelo pokvarjena. Hotel jo je poboljšati, a ko je v predpustnem času obsejal ples, so ga naznanili najvišji duhovski oblasti v deželi. Dotični gospod pa pravi, da bo delal tako, kakor je do sedaj.« O, poznamo dobro deveto deželo Dolenjo vas. Poznamo tudi sejalec Gnidovca in njegovo seme. Vemo, da bi ne vtiral pri svojem nedostojnem nastopu brez vednosti najvišjega duhovnega poglavarja v deželi. Čestitamo g. knez in škof. Jako lepe kavalirje vzgajate.

§ 15. »Domoljub« pravi, da župan Nace iz Prigorice odslej ne bo več tako po ceni obiral zajce in srni, kakor jih je do sedaj. Nace pa pravi: Dokler sem jih jaz poceni obiral, so jih v farovžu tudi; za to se pa vendar ni treba pritoževati v »Domoljubu«. Pravi, da tudi ukradenih rib še ni jedel, kakor so jih ...

§ 16. Dne 25. t. m. se prične v Dolenji vasi sv. misijon. Ravno prav! Okrog farovžaj je vse polno puranov. Misijon jih bo že udušil.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 18. marca.

— Iz državnega zbora. Legitimacijski odsek na delu. Početkom l. 1901. sklenil je bil legitimacijski odsek, da se ima, ako kdo zahteva, posamnim referentom, ki imajo porečati o protestovanih volitvah, pri-

dejati koreferent, ki ima skupno s prvimi poročati. Med referenti je bil tudi državni poslanec Plantan, kateremu se je odkazal referat o volitvi dr. Benattija iz Istre in dr. Pomerja iz skupine mest Celje itd. Italijani so slutili nevarnost in predlagali so dr. Bartolija iz Rovinja koreferentom za Benattijevo in Nemci istega za Pomerjevo volitev. Poslanec Plantan je po napornem in dolgotrajnem delu, — kajti pregledati in ekscerpirati je bilo pet obsežnih volilnih zvežev, poročilo dne 10. marca l. 1903. izročil predsedniku legitimacijskega odseka in ta je dal takoj tiskati obširno poročilo in razdeliti med odsekovske člane. Koreferent dr. Bartoli dobil je nalog, da izgotovi koreferat; toda ni se zmenil za neštivilne urgence in stropav pred 14 dnevi oddal je svoj koreferat, ker je bil odsek na predlog posl. Plantana sklenil, da se istim poslancem, ki v 14 dnevih ne izročijo svojih koreferatov, — odvzamejo spisi, in se ima mesto dusedanjega nov koreferent imenovati. Tako se je končno vendar dan za razpravo o poročilu poslancev Plantana o volitvi dr. Benattija doletel na 16. marca. Pri tej priliki ožigosel je poročevalca vobče institucijo »koreferentov«, ki se je izkazala kot prava coklja v legitimacijskem odseku in naglašal, da je samo od dobre ali zle volje koreferenta odvisno, jeli pripravi razpravo davno izvršenega poročila ali ne; kajti, ako ne izroči svojega koreferata, zavleče ali pa sploh onemogoči razpravo o najboljši pravičnem protestu, kakor dolgo se mu izljubi. To se je tudi v predležečem slučaju zgodilo, ker je koreferent dve leti molčal in sto prav prisiljen po odseku, ki mu je izgovor koreferata zagrozil, svoj koreferat izgotovil. Torej naj se v prihodnje opuste taki p. skusi. Toda še ni bilo mogoče razpravo pričeti, kajti pokazale so se škodljive posledice tega zavlačevanja v dejstvu, da so člani odseka zahtevali, da se poročevalčev delo iz novega natisne in razdeli, ker je v teku 2 let vsakdo že pozabil, kar je bilo tiskanega ali pa poročilo založil. Valed tega se je moralo posvetovanje na prihodnji teden odgoditi. Skrbelo pa se bode, da se stvar nikakor več ne zavleče, kajti posrečilo se je dr. Bartoliju itak za celi 2 leti to za Istro velevažno zadevo zavleči.

— **Z Dunaja** se nam piše: Tu se nekaj spletkari. Poslanec Šuklje se trudi, da bi v svoj voziček vpregel novega ministra za notranje zadeve, grofa Bylandta. Grof Pace mu pri tem pomaga, kar je pač samo ob sebi umevno. Na prijateljstvo z grofom Bylandtom je bil Šuklje že od nekdaj ošaben, in časih, ko je bil še v naših vrstah, nam je s ponosom pripovedoval, da je grof Bylandt v njega takorekoč zaljubljen. In sedaj v resnici stika trojica Bylandt-Pace-Šuklje svoje glave skupaj ter se intenzivno posvetuje, kako bi bilo mogoče kranjsko klerikalno stranko iz obstrukcijskega blata izveliči, v kojega se je zarila. In res so dobili zdravilo: ustanovitev še enega deželno-obdorniškega mesta, tako, da bi bila klerikalna večina vsaj v deželnem odboru zagotovljena. To je najnovejša akcija dvornega svetnika Šukljeta! Uspeha ne bode imela, ker na eni strani napredne stranke v deželnem zboru od svojega dasedanjega stališča niti za las ne bodo odnehale in ker na drugi strani dr. Šusteršič že prav kisló gleda, ko se mu Šuklje tako v ospredje sili! Na vse zadnje bo moral graščak s Kamna s prazno skledo odriniti!

— **Novomeški obrtniki**, pod vodstvom nekoga Frančiča, so že od nekdaj smešni in naivno otroški. Zadnji čas so zlobnili nekak šod skupaj, na kojem je prodajal dr. Gregorič svojo modrost, o koji se že od nekdaj ve, da nikomur nič ne škoduje, da pa tudi nikomur nič ne koristi. Taki preroki, stoječi nad strankami, so se pri nas že davno obrabili, in če vžlie temu še nekaterim gospodom v Novem mestu imponirajo, jim mi tega braniti ne moremo, ker privoščimo vsakemu privatna razve-

seljevanja, in naj so še tako nedolžna! Glavni zvonec pa je na omenjenem shodu nosil ljubljanski kelihar Kregar. Oslarilo tega človeka so imeli v Novem mestu za pristno obrtniško modrost! Da je bil shod v Novem mestu v istini smešen, zato govori dejstvo, da je bil njega glavni govornik ljubljanski naš Kregar! Zatorej o tem nobene besedice več! »Slovenec« razsaja sedaj ter se baha s tem shodom, prav kakor da je vsled njega klerikalstvo v dolenski »metropoli« izdatno napredovalo. Naj ima to vse selje! Porogljivo tudi vprašuje, kdaj prideta Tavdar in Plantan na tak shod, in kdaj bode ta tako govorila, kakor sta govorila Gregorič in Kregar. To je lahko odgovoriti! Naši poslanci nimajo časa, da bi se spuščali v predpustne šale, ali pa, da bi se tako zelo poniževali štafažo delati paserju Kregarju. To delo prav radi prepuščajo dr. Gregoriču in drugim! Naši poslanci se ravno sedaj v potu svojega obraza trudijo, kako bi preprečili spletke poslancev Šukljeta radi znanega sejmiškega vprašanja. Tudi na tem polju napenja Šuklje vse moči, da bi izkoristil svoje prijateljstvo. In sicer na škodo Novemu mestu! Morča je v tem pogledu res najboljša taktika, če se gotovi krogi v Novem mestu bratijo s Šukljegovim prijateljem Frančičem in Kregarjem! V drugem bi se nam videla odveč vsaka daljša opazka.

— **Krma in klerikalci**. V soboto smo deloma razkrili sramotno sleparijo, ki so jo uprizorili klerikalci s krmom. Samo, da bi od vlade izprešali nekaj denarja za svoje žepe in delali s krmom kupčijske dobičke, so oškodovali deželo za mnogo za sluzka. Cena krmi pada in ker je krme preveč, bo še padla. Tako ni samo pri nas, nego tudi po drugih planinskih deželah in nemški kmetijski poslanci se zavzemajo z vsi silo, da bi se razveljavila prepoved, izvažati krmom. Ta prepoved se je izdala vsled vpliva ogrske vlade. Ogrski je primanjkovalo krme, in da bi jo po nizki ceni dobila, je dosegla, da se je pri nas prepovedalo, izvažati krmom. Kmetje na Štajerskem, Koroškem, Tirolskem, Kranjskem, Solnograškem so bili s tem za mnogo milijonov oškodovali. Prisiljeni so bili, prodati krmom pod navadno ceno. V Domžalah je neki žid 5000 centov sena kupil tako poceni, da je iz veselja v Ljubljani štiri dni šampanziral. O klavirni vlogi, ki so jo klerikalci igrali pri krmi, bi lahko še marsikaj povedali, a že to, kar smo povedali, je zadosten dokaz, da so klerikalci največji škodljivci kmetu.

— **Fenomenalna nesramnost**. Priobčili smo včeraj odločbo najvišjega sodišča, s katero se je razveljavilo delegiranje mariborskega sodišča v zadevi ptujskega župana Orniga proti »Slov. Narod« in »Slov. Štajercu«. Glasilo graških nemških nacionalnih Jakobincev ima to nezaljšano nesramnost, da proglašajo odločbo najvišjega sodišča za »Rechtsverweigerung«. Ta list dr. Derschatte je tako predrzen, da pravi: mariborski porotniki bi bili sodili pravično, ljubljanski pa bodo sodili krivično in naznanja potem, da odstopi Ornig od tožbe. »Rechtsverweigerung« Večje nesramnosti že dolgo nismo slišali. No, mi homostvar še s pravne stališča pojasnili in tedaj se spozna vsa impertinentnost graškega lista. »Grazer Tagblatt« obeta, da se bo o tej stvari še v parlamentu govorilo. To naznanilo nas jako veseli; mi si ne želimo družega, kakor da se spravi ta zadeva v parlamentu na razgovor, da bo prilika pojasniti famoznega Gleispacha »pravosodje«.

— **Zborovanje nemškega vojnega sveta na Jesenicah**. V slavnostni kantini na Jesenicah se je te dni sešel vojni svet nemške stranke na važno posvetovanje. Na pomoč so prišli tudi najstrupenejši nemški nacionalci iz tovarne v Moj-

strani pod poveljstvom svojega kapitana Dreyfusa. Ta vojni svet je »sklepal klep na klep«, kako bi Jesenice spravil v nemški žep in sklenil je s veliko navdušenostjo, da se mora razveljaviti izvolitev 13 častnih občanov. Soglasno in kakor rešeno s veliko navdušenostjo je vojni svet storil ta sklep, in ga seveda primerno »pokregnalo« z dobro pijačo. Samo težava je, kako ga izvršiti. Člani vojnega sveta so si belili glave dolge ure. Če so sploh kaj iztaknili, se ne ve, ker to je tajnost, ve se pa, da so se tisti dan različne nemške »afne« po Jesenicah guncale in drugi dan izdatni mački mijavkali.

— **Ljut sovražnik »Slov. Naroda«** je trgovec Rudolf Zore na Jesenicah, tisti Zore, ki je zadnjič v neki jeseniški gostilni vse kozarce pobil. Neprestano se kaže fanatičnega klerikalca. Sveda ne izvira njegov klerikalizem iz prepričanja, marveč iz koristolovstva. Pred ljudmi kar brendi samega klerikalstva, vzrok temu klerikalstvu pa je svoj čas sam razodel nekemu prijatelju, rekši mu: »Veš, zdaj moram s farji držati, da bom kaj denarja skupaj spravil.« No, zdaj ima še en vzrok, da je klerikalca. Ženi se namreč pri neki premožni sorodnici škofa Jegliča in če jo hoče dobiti, mora nastopati kot velik klerikalec. Nam je sicer vse to že davno znano, ali vžlie temu smo puščali Rudolfa Zoreta popolnoma v miru. Ali on ne pusti nas v miru. Te dni se je namreč pred svojo prodajalno vprilo več ljudi izrazil, da »Slovenskega Naroda« še s capo ne prime. Za to nesramnost moramo vendar tega Rudolfa Zoreta malo za ušesa prijeti. Kdor hoče javno tako govoriti, se mora tudi res po tem ravnati. A kako dela Zore? Še pred kratkim je imel trgovskega sotrduka, ki je bil naroden na »Slov. Narod«. Tedaj je Rudolf Zore naš list vsak dan brez cape jemal v roke. Redno vsak večer si je namreč pri svojem sotrduku izposodil »Slov. Narod«, se zaklenil v svojo sobo in prebral »Slov. Narod« od prve do zadnje vrste zjutraj pa ga zopet skrivaj vrnil svojemu sotrduku. Pri tem je imel le ta strah, da bi farji ničesar ne izvedeli. Kakor se vidi, je Rudolf Zore jako izvežban v hinavstvu. Take ljudi seveda klerikalcem prav radi prepuščamo in nas le veseli, da niso na naši strani. Škofu pa čestitamo na bodočem sorodniku!

— **Iz Gorenje vasi** se nam poroča, da je bil pretečeni teden obsojen pri okr. sodnijski v Škofji Loki zaradi razžaljenja časti na mesec dni zapora in povrnitev stroškov Matevž Inglič, podomače »Barbarč«, posestnik v Gorenji vasi, hud klerikalec, velik prijatelj duhovščine, med ljudmi pa na dobrem glasu kot velik surovež in nasilnež. Bil je že radi enakih pregreškov in ribje kraje večkrat kaznovan. Razžalil je bil zdaj posestnika Gregorja Dolinarja na način, da mu ta ni mogel brez javnega zadoščenja odpustiti. Lepe prijatelje in zagovornike imajo naši gospodje župniki in kaplanje.

— **Pogreb brez duhovnika — pa z godci**. Iz Sladke gore na Štajerskem se nam piše: Nedavno umrl je v Dolgi gori 81 let stari posestnik Štefan Bakuš. Dva dneva pred smrtjo poslali so po župnika, da bi ga on šel spovedati. Župnik je prišel ali spovedati starčka ni mogel več, ker je bil že ves zmeden. Na dan smrti je šel sin umrlega k župniku, da naroči zvonjenje in pogreb. Župnik je nahlulil sina — že tudi precej priletnega moža —, da ne pusti zvoniti, češ, da je bil oče nevernik, ker že dve leti ni bil pri spovedi in v cerkvi. Rajnik je imel že pet let odprte noge in se dve leti že ni mogel obuti. Torej tudi ni mogel v cerkev, kamor je imel uro hoda. Ko je župnik rajnega imenoval nevernika, zabrusil mu rajnega sin v obraz, da potem le naj izbriše očeta in njega iz krstnih bukev in je odšel. Rajnik Bakuš je bil dober kristjan in je ves čas, dokler je mogel,

natančno opravljal svoje krščanske dolžnosti. Vrh tega je pa daroval za zvonove na Sladki gori v svojem času 50 kron in on in njegov sin sta vozila brezplačno kamenje in les za sedanjí sladkogorski farovž. Sedanjí župnik Jožef Irgl pa vsega tega v svoji nadutosti ni vpošteval in odrekal kratko malo zvonjenje in pogreb. Kaj pa je nato storil sin rajnika? Najel je pet godcev, ki so na dan pogreba prišli po mrtveca in ga z godbo spremili na pokopališče. Na stotine ljudstva se je bilo zbralo pri hiši rajnika in ga spremljalo z molitvami do cerkve, kjer je pri farovžu stala farovška drhal in gledala izvanreden pogreb. Pri cerkvi je postal spreved in godci so zaigrali žalostinko, med tem ko je sin rajnika šel v farovž vsprašat župnika, če smejo očeta takoj pokopati ali ga morajo nesti v mrtvašnico. Župnik je hotel poslati svojega kaplana na pokopališče, češ, da bode grob pokropil ali sin ga je za vrnil, da tudi tega ne potrebuje. Godci so položili krsto v grob in potem zaigrali tako otožno pesem, da so bile vse oči solzne. Po pogrebu se je slišala marsikatera trpka opazka, kako da vera peša in kako jo ravno pokopavajo isti, ki bi jo morali čuvati. Pred pokopališčem zaigrali so godci »Radekega-mars« in cesarsko pesem in s tem je bil pogreb končan. Ljudstvo pa še sedaj mnogo govori o tem pogrebu in odobruje popolnoma postopanje sina rajnika, da je namesto z duhovniki dal z godci pokopati svojega očeta. Res ni čuda, da pri takem postopanju duhovnikov vera peša.

— **Odlikovanje**. Cesar je podelil dvornemu svetniku in finančnemu ravnatelju v Trstu Otonu vitezu pl. Zimmermannu viteški križec Leopoldovega reda.

— **V cestni odbor za sodni okraj idrijski** je deželni odbor kranjski mesto umrlega župana iz Godoviča Fr. Kanklja imenoval g. Ivana Pagona, župana in trgovca v Godoviču pri Idriji.

— **Repertoar slov. gledališča**. Danes zvečer se uprizori kot benefica kspelniku slovenske opere g. Hilariju Benišku prvič v te sezoni Smetanova narodna opera »Poljub«. — Jutri, v nedeljo sta dve predstavi: Popoldne ob 3. uri se igra kot dijaška predstava ob znižanih cenah izven abonementa Schillerjeva romantična žaloigra »Devica Orleanska«. Dramo je nanovo uprizoril režiser g. Jaroslav Tišnov, Naslovno vlogo igra gđ. Spurna. poleg nje pa nastopi vse dramsko osobe in mnogoštevilna komparzerija. — Zvečer se poje vdrugič in poslednjič v tej sezoni novo uprizorjena in naštudirana Smetanova narodna opera »Poljub«, in sicer v abonementu na »nepar«. — V torek, dne 22. t. m. slavi režiser in igralec slovenskega gledališča gosp. Anton Verovšek dvajsetletnico svojega delovanja na slovenskem odru. Ob tej priliki nastopi v vlogi hlapca Korla v novi Morretovi narodni igri »Loterija«. Predstava se vrši jubilarju na korist, in sicer kot poslednja predstava v abonementu. Iz osobite naklonjenosti do beneficijanta sodeluje pri tej predstavi birša članica slovenskega gledališča ga. Gizela Nigrinova.

— **Verovškova dvajsetletnica**. Gospod Anton Verovšek praznuje prihodnji teden dvajsetletnico svojega delovanja na slovenskem odru. Dvajset let gledališkega delovanja — to ni malastvar. Čudovito trdne nature in zdravih živcev mora biti, kdor zdrži dvajset let na odru, in celo pri nas, kjer je treba mnogo delati, priznanja se žanje le malo. No, g. Verovšek je teh dvajset let srečno prebil, nič se mu ne pozna koliko je moral v tej dobi delati, koliko študirati in si prizadevati, da se je iz skromnega diletanta razvil v umetnika, ki je danes prva moč slovenskega gledališča, stebel slovenske drame in pri občinstvu najpriljubljenejši igralec. L. 1885 je stopil g. Verovšek prvič na slovenski oder in sicer v vlogi bolniškega oskrbnika Arfemija Filipoviča v »Revizorju« in od takrat je g. Verovšek nepretrgoma član slovenske drame

in je v teh dvajsetih letih nastopil malodane pri vsaki predstavi. Igral je najraznovrstnejše vloge. Prej je bilo pač tako, da je moral igralec vse igrati, kar se mu je dalo. »Spejgalistov« ni bilo. Zato pa se je igralec navadil res igrati, to se pravi, način govorjenja, vse kretnje in mimiko prilagoditi predstavljanemu značaju. In to je velikanskega pomena za igralko samega. Naučil se je samega sebe izpreminjati in to je bistvo vse igralske umetnosti. Verovšek je igral ljubimec in očeta, junake in karakterne ter komične vloge. Videli smo ga v »Revizorju« in v »Revšku Andrejčku«, v »Miknarju« in v »Čarovnici«, v »Deborji« in v »Vaškem podobarju«, kot Oella kot Karla v »Razbujenih« in kot Mortimerja. Nastopil je med drugimi v igrah »Otok in struga«, »Potovanja g. Jajdige«, »Četrta božja zapoved«, »Promon jun. in Riesler sena«, v »Čvrčku« itd. V vseh teh igrah je imel velike in važne vloge. Posebno sreden je g. Verovšek v vlogah komičnih značajev. »Rokovnjača«, »Deseti brate«, »Legij narja« in »Krpna« so bili pisani prav zaradi njega. V predstavljanju takih tipov je g. Verovšek nedosegljiv mojster. A tudi sicer je vreden umetnik, kateremu je dana nenavadna spretnost v karakteriziranju in prikupljiv drastičen humor. Tudi v letošnji sezoni je gosp. Verovšek igral celo vrsto velikih vlog, tako zvonarja v »Domovini«, Rožnika v »Rezervistovi svatbi«, v »Revšku Andrejčku«, v »Jsporski vazi«, v »Rusom na pomoč« in kdo ve kolikrat »Krpna«. Tudi kot režiser je imel g. Verovšek mnogokrat uspešno delo. Zasluge, ki si jih je pridobil g. Verovšek tekom svojega dvajsetletnega delovanja za slovensko dramo so neprecenljive. Slovensko občinstvo jih pozna in upamo, da izkaže prihodnji teden vrlenu in simpatičnemu umetniku svojo zahvalo za premožne umetniške užitke. Gosp. Verovšek je to v polni meri zaslužil in mi le želimo, da bi ostal še mnogo let obranjen slovenskemu gledališču.

— **Izlet pevskega zbora »Glasbene Matice« v Trst**. Za izlet, ki ga priredi pevski zbor »Glasbene Matice« dne 25 in 26. marca v Trst z namenom, da priredi tam v »Narodnem domu« dva koncerta na korist »Družbi sv. Cirila in Metoda«, bo vozil poseben vlak. Ta bo odhajal iz Ljubljane dne 25. marca ob 6 uri 10 min. zjutraj in dospel v Trst ob 9 uri 56 min., iz Trsta pa se bo vračal dne 26. marca zvečer ob 8. uri 20 min. in dospel v Ljubljano ob 12. uri 20 min. ponoči. Voznina je za polovico znižana in znašata in nazaj za tretji razred 5 K 80 v, za drugi razred 8 K 80 v, za prvi razred 11 K 80 v. Vozni listki se dobivajo v trgovini g. J. Lozarja na Mestnem trgu. Vsi tisti, ki so se tam že zglasili, da se udeležijo izleta, se nujno prijavijo, da si pri g. Lozarju čim prej kupijo vozne listke.

— **Koncert »Glasbene Matice«**. Ob koncu sezone je »Glasbena Matica« priredila koncert, ki je po vsejem programu obetal mnogo užtka katerega pa se je marsikdo udeležil z nekam težkim srcem. S tem koncertom se je namreč poslovila od ljubljanskega občinstva gospodična Mira Devova. Vsakdo ve, kaj je bila doslej ta ljubezniva, izredno nadarjena umetnica za »Glasbeno Matico«. Gđ. Devova je bila prva moč »Glasbene Matice«; kakih deset let je sodelovala pri vseh koncertih in vsakemu ostanejo nepozabni čisti umetniški užitki, za katere se imamo zahvaliti tej veleodlični koncertni pevki. In zato smo se res težko poslovili od nje. V znak iskrenih simpatij in presrečne hvalečnosti je »Glas. Matica« sinoči poklonila gđ. Devovi krasno lilo. Čit. in pev. zbor pa dva prelepa šopka. Gđ. Devovarje sinoči pela osem pesmi eno lepše kot drugo in žela najvišjeharnejšega priznanja. Prav posebno lepo je pela Čajkovskega »Zajop mi pesem, o matic« in Lajovčev »Kaj bi le gledal«. Krasni glas, umetniško dovršeno čuvstveno prednahanje — to so vse lastnosti gđ. Devove, ki jih obiskovalci naših koncertov davno cenijo. — Pri koncertu je sodeloval komorni kvartet iz Prage. Čitali smo že mnogo o tem kvartetu, a koncert je prekosil vsa naša pričakovanja. Tehnika in temperament teh umetnikov se more samo občudovati. Zdi se Slovetu, da sliši en sam instrument. Tako znamenito, kakor je bil izveden vsak forte in fortissimo, vendar moramo reči, da je bil piano nedosegljiv. Bila je prava slast poslušati ta kvartet. Tudi solist g. Herold se je izkazal kot velik umetnik. Ovačije, ki jih je občinstvo prirejalo kvartetu so bile velikanske. Žal, da smo med občinstvom marsikoga pogrešali; žal, da se delovanje »Glas-

bene Matice ne ceni vedno po zaslugi.

— **Pevsko društvo „Slavec“** ima svoj redni občni zbor v soboto, dne 1. aprila, ob 8 uri zvečer v Aurovem salonu v Wolfvili ulici. Nadalje priredi društvo v poletnem času in sicer Binkoštno nedeljo, dne 11. junija, veliko ljudsko slavnost na Koslerjevem vrtu, dne 2. julija vrtno veselico pri g. Plankariu na Doljenski cesti in dne 6. avgusta gozdno veselico pri g. Čončku pod Rožnikom. Ker se prično za te nastope redne pevske vaje, so novopristopivši pevci dobro došli in naj se blagovolijo dotični prijavitelji pisмено ali ustno pri „Slavčevem“ odboru.

— **Slovensko pevsko društvo „Zvon“** naznanja svojim članom in podpornikom, da ima jutri ob 9. uri zjutraj v gostilni I. Pavška svoj XV. redni občni zbor. K občini udeležbi vabi odbor.

— **Ljubljansko močvirje** je na več krajih pod vodo. Povoden je povzročila posebnost voda, ki je vsled tavanja snega dospela s hribov. Naravoslovesci nudi povoden veliko zanimivosti, posebno od Notranje Gorice do Vrhnike. Proti robu vede nabere se na stotisoče hroščev, kateri so v toliki množini, da se jih grabi kakor prst na njivi. V tej množini so zastopane vse vrste hroščev, oziroma žuželk in polžev. Hrošči so beli, rdeči, modri, rjavi, sivi, črni, pisani itd. Poleg pa je ob povodnji tudi veliko rac, ki prirejajo lovenem radi posebnega načina lovljenja dosti zabave.

— **Polijska služba na deželi.** Piše se nam: Izpopolnitev in ureditev policijske službe na deželi je važna in njuna stvar. Pri mnogih občinah na deželi najdemo policijske organe, ki svojo dolžnost vrlo dobro izvršujejo. Toda kakšno plačilo, kakšno priznanje imajo za to? Plača je taka kot pred 25 leti, ko so bila živila mnogo cenejša nego danes, priznanja pa uživajo toliko, da se jih odslavi iz službe, če si kak vpliven občan domisli, da mu policist ne izkazuje po potrebnih časti. Policist mora opravljati zraven svoje službe tudi dela, ki se nikakor ne ujemajo s službo čuvaja, vsled česar ne uživa nobenega spoštovanja od ljudstva. Ljudje najrazličnejših stanov si branijo svoje pravice pri sodišču, pri političnih oblastih in drugod, a kam naj se obrne ubogi policist, ki je odvisen od volje nekaterih? Trdi se sicer, da ima kakor orožnik postavne dolžnosti in pravice, toda v dejanosti ne sme nikoli uveljaviti svojih pravic. Orožnik ima svoje proste ure, policist je pa vprežen dan na dan in ima najmanj nedeljo prosto, ko ga dolete včasih največje sitnosti. Če bi se v višjega mesta v tem oziru napravil red in se izpopolnitev policijske službe na deželi vzela v pretres, bi se gotovo ugled teh uradnih organov povečal. Ako službi občinski policist državi, deželi in občini, naj ima iste pravice kot orožnik, ne pa da bi na svoja stara leta moral odložiti sablo in prijeti za beraško palico. Naše državne poslance pa prosimo, naj se zavzamemo za to delavsko kasto, ki je danes tako potrebna, da ne moremo več brez nje izhajati; s tem bodo opomogli mnogim pridnim očetom in zboljšali njihovo žalostno eksistenco, katera jim gotovo greni veselje do njihovega stanu.

— **Iz Vnanje Gorice.** Veliko preglavic je delal mutec, o katerem smo pred dnevi poročali. Spravil je svojega gospodarja na smrtno posteljo, pretepel danes tega, jutri drugega, delal je škodo in pripril, tako da so dobili ljudje pred njim pravcati strah. Njegova hudobnost in muhavost je nepopisna. V zadnjem času je hodil po vasi ter drgnil roko ob stegno, hoteč pokazati, da bo zažgal hiše. Končno so vendar prišli orožniki in uklenili malopridneža, pred katerim so trpeli občani dosti dolgo. Račovedni smo, kaj se z njim zgodi.

— **Javni vinski semenj v Krškem** se priredi prvo sredo po sv. Jožetu, t. j. 22. t. m. Začetek ob 9 uri dopoldne. Pred otvoritvijo bo imel deželni potovalni učitelj g. Fr. Gombač strokovno predavanje o vinarstvu. Zbirališče na vrtu g. Fr. Gregorčiča, in sicer v slučaju lepega vremena na prostem, ob neugodnem vremenu pa v steklenem salonu. Ker je ponekod še veliko dobrega vina, želati bi bilo prav obilne udeležbe od strani kupcev. Vsak producent naj prinese seboj 1—2 litra za prodajo namenjenega vina. Kdor namerava od torika na sredo prenočiti v Krškem, naj naznani to županstvu v Krškem, da se mu primerno prenočišče pravčasno preskrbi.

— **Izpred okrogne sodišča v Novem mestu.** Jože Čebular iz Škopolj pri Višnji gori, Tomaž Gantar iz Logatca, sedaj usnjar v St. Vidu pri Zatični, in Franc Kastelic iz Doba so bili obtoženi hudodelstva javne nasilnosti, katero so zakrivali s tem, da so vrgli v Fačini-

jevo gostilno v St. Vidu pri Zatični skozi oko poleno in držal gnojnih vil. V vrata je pa priletel sod. dek. Čebular in Kastelic sta dobila vsak po 6 mesecev težke ječe s enim trdim ležiščem mesečno in povrnitve škode 10 K za pobite šipe, oproščen je bil pa Gantar tega delikta. Nasprotno je bil pa isti Gantar obsojen na 7 dni zapora, ker je Antona Puša 13 febr. v Rožjevi gostilni v St. Vidu potegnil s peči in ga na obrazu lahko poškodoval.

— **Novi okrajni cestni komisarij** v celjskem okrajnem zastopu so, kakor smo pred kratkim poročali, vsled pristranosti vladnih organov, sami izbrani Nemci in nemurji, odkar je nemški vladni komisar Lehman upravitelj okrajnega zastopa, ki je s prirojenemu mu pristranostjo in krivnostjo odpravil dosedanje slovenske okr. cestne komisarije. Ker so novi okr. cestni komisariji zgolj ljudje, katerim bo izročeni jim posel zadnja briga, obračamo se opravičeno do naših drž. poslancev, naj se na pristojnem mestu oglase in vprašajo, kako se stinja pametna in pravična vlada s pristranskim postopanjem komisarija Lehmana. Dokler bo pa vlada dajala nam take ljudi, kot je Lehman, moramo biti prepričani, da nam ona sama koplje narodni grob!

— **Gledališka predstava v Mariboru.** Slovenska igralska in brajno društvo »Maribor« priredita 25. t. m. v veliki dvorani »Narodnega doma« gledališko predstavo. Uprizore se enodejanke: »Putifarka«, »Dve tašči« in »Raztresenost«.

— **Maribor in Berolin.** Znan je sloviti sklep mariborskih mestnih očetov zoper slovenske napise. Berolinski časopisi pa poročajo, da imajo postaje tik pruskega glavnega mesta dvojezične napise, nemške in slovenske. Prva postaja železnice Berolin-Potsdam ima napis »Neuendorf-Novi ves«. Kaj porečemo mi k temu, ki mnogokje niti na svoji zemlji nimamo slovenskih napisov!

— **Pazite na otroke.** Na Rupih pri Jelšanah se je opelkel dveletni otrok posestnika in krčmarja Surina — do smrti. Padel je v posodo, napolnjeno s krompom in zadobil strašno opekline. Tudi v Harijah pri Ilirski Bistrici je umrl radi zadobljenih opeklin 3letni otrok.

— **Rimski kamnolom v Nabrežini.** Pred nekaj dnevi smo poročali, da je dosedajni lastnik rimskega kamnoloma v Nabrežini, Wildi, prodal svoj rimski kamnolom, imenovan »Cava romana«, zadrugi delavcem, ki bo Wildiju plačevala svoto 300.000 kron v obrokih. V tej svoti je obsežen tudi kamnolom v Repentabru. »Arbeiter Zeitung« posveča tej kupdiji cel članek in kar nori veselje, ko beleži celo stvar kot eksproprijacijo in izraža upanje, da se ta poskus popolnoma uresniči, ker imajo organizirane in disciplinirane moči vse v rokah. Nasproti temu pa poroča tržaška »Edinost« nekoliko drugače, kar bo tudi verjetneje. Z oddajo kamnolomov v Nabrežini in v Repentabru je Wildi napravil kupdijo v svojem lastnem interesu. Oba kamnoloma sta lastnina občine in je Wildi odstopil delavcem za 300.000 K zakup kamnolomov, za katere je plačeval najemnine 2000 K. Osi delavci, ki imajo kaj svojega, se niso hoteli udeležiti na tej kupdiji in so jo sprejeli le oni, ki nič ne posedujejo. Mnogi delavci, ki so delali v rimskem kamnolomu, so se povrnil na dela k starim gospodarjem. Nekateri gospodarji trdijo, da je Wildi vse mogoče poskušal skozi dve leti, da bi bili gospodarji kupili oni zakup rimskega kamnoloma za — 140.000 K. Res je sicer, da je sedaj oddal tudi zakup kamnoloma v Repentabru. Ker pa zakup tega poslednjega ni vreden več nego 10.000 K, izhajajo iz tega, da Wildi dobi od delavcev 150.000 K več, nego je zahteval od drugih lastnikov kamnolomov. V dimo, da so se delavci dali lepo ujeti bogatašu Wildiju, in po pravici smemo dvomiti, da bi se ta kupdija do konca izpeljala, ker delavci vendar ne bodo plačevali vsak teden po eno krono skozi šest let, ko bodo uvideli, kako so opeharjeni.

— **Okradena kuharica.** Kuharici Katarini Scrigna (Skrinja) v Trstu je bila v četrtek ukradena z mize skatljja, v kateri je bila zlata ura z zlato verižico in druge vrednostne reči, v skupni vrednosti 566 K.

— **„Sava“,** društvo svobodnoselnih slovenskih akademikov na Dunaju, je izvolilo na občenem zboru dne 10. sušca za letni tečaj odbor, ki se je konstituiral sledeče: predsednik phil. Makso Sever; podpredsednik phil. Gvidon Sajovic; tajnik phil. Rudolf Južnič; blagajnik phil. Evgen Vayken; knjižničar phil. Mirko Kmet; arhivar iur. Fran Roš; gosp. phil. Nande Marolt; namestnika: med. Janko Praznik; exk. ak. Melhior Tomec; pregledniki: med. Gabriel Hočevac, iur. Fran Šter, phil. Milan Šerko.

— **Gorsko topničarstvo.** Danes zjutraj se je pripeljalo v Ljubljano 17 mul za gorski topničarski oddetek, kateri je batenjen v trnovski »Rdeči vojašnici«.

— **Nadebudeno dečko** je 12 letni J. C., ki kaže, da bo v par letih morda strah in groza svojem in drugim ljudem. Svojo mater napodi, da mu mora iti po cigarete, kar ljubeča mama brž uboga. Svojega očeta je tako razjezil, da se mu je žolč razlil in da leži težko bolan. Kljub temu pa je fant od dne do dne hujši. Ukrade vse, kar se da prodati, da ima za cigarete in druge potrebe. Zadnjič pred par dnevi, je šel zvečer sam v gledališče in ostal do poldvanajstih zunaj. Prišel domov je zaprl svojo mater v eno sobo, svojo teto pa v drugo, ter teto naskočil z nožem. Na vpitje napadene je vrla mati fantetova v tetino sobo, a si ni upala ustrahovati sinčka, ampak letela po stražnika, da je mladega nasilnika odpeljal za toliko časa seboj, da se mu je polegla vroča kri. Ali starši takih otrok res ne morejo več strahovati? Nad kom se masenje slaba vzgoja bolj in prej nego nad starši samimi?

— **Izsedena tatica.** Dne 15. t. m. je zasodila natakarka Ana Jarčeva na Rimski cesti št. 17, ko je nesla Neža Lavričeva z Viča, takomenovana »Jožetova ljubica«, iz gostilne nekaj časa, katere je bila nakradla. Natakarka ji je čaše odvzela, tatico pa izpustila. Primanjkuje ji še več gostilniške posode in dve uri, katere je gotovo ukradla Lavričeva, ker je bila skoraj vsako jutro v gostilni. Lavričeva je vsled zganjepljivosti nekoliko omračenega duha, nekoliko pa tudi poredna in bode vsakako treba nekaj z njo ukreniti, kajti sedaj je še vedno, kadar je prišla v Ljubljano, kje pokradla. Ker pa nekoč ni dobila prilike kraje, je prodala celo svoje lase, da je imela za »jeruš«.

— **Slaba mati.** Mož neke bivše delavke v tobačni tovarni, Rojan, je že par let v Ameriki. Ker pa navedenka ni mogla pozabiti hlače, si je izbrala drugega, prodala svo hišno opravo in šla z novim »možem« v svet, popustivši dva majhna otročička svojem staremu očetu. Hlače tako ljubi, da je pustila tudi delo v tovarni. Ko bode vse zapravila, ji bode pa najbrže novi mož dal broc in si bode morala izbrati tretjega, ako ji bode usoda mila, da ga dobi. Resnično »ljubezniva žena in skrbna mati«.

— **Zlata ura z verižico za gospode** se je našla pri 43letni Mariji Kosirnikovi iz Šmarce v kamniškem okraju, ki je bila aretovana zaradi postopanja. Kosirnikova trdi, da je oboje kupila na Jesenicah za 29 K. Ker je pa vrednost ure in verižice najmanj štirikrat tolika in je bila aretovanka že zaradi tatvine kaznovana, se sumi, da je do nje prišla po nepošteni poti. Lastnik naj se zglozi pri mestni policiji.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 5 Slovencev in 6 Hrvatov, nazaj pa je prišlo 20 Hrvatov. — V Hebi je šlo 40. na Westfaleko 30, na Dunaj pa 25 Hrvatov. — Na Jesenice se je odpeljalo 25 Macedoncev. — Z Dunaja je prišlo 30 Kočevarjev.

— **Izgubljene in najdene reči.** Služkinja Neža Jermanova je izgubila denarnico z 2 K in znamko neke obleke, ki jo ima pri barvarju. — Ga. Marija P. je izgubila savitek, v katerem sta bili dve srebrni peresni držali in dve srebrni kljuki za dežnike, vredno 24 K. — Ga. Marija Petričeva je izgubila dva zlata ubana, vredna 6 K. — Magistratni uradnik g. Ivan Dražil je našel zlato zapestnico. — Na potu od Kongresnega trga do glavnice je bil izgubljen gilet. Kdor ga je našel, naj ga odda na Kongresnem trgu št. 5.

— **Ljubljanske društvene godbe** koncert se vrši danes zvečer v hotelu »Lloyda« za vse Pepce in Pepčke. Začetek ob 8 uri. Vstopnina 40 vin. — Jutri zvečer priredi Društvena godba v hotelu »Ilirija« (Kolodvorske ulice) koncert. Začetek ob 8 uri. Vstopnina 40 vin.

— **Izkaz posredovalnega odseka „Slovenskega trgovskega društva Merkur“.** Iste se: 6 pomočnikov mešane stroke za deželo, 2 pomočnika galanterijske stroke za Ljubljano, 1 pomočnik galanterijske stroke za Ptuj, 2 pomočnika špecerijske in železninske stroke za Ljubljano, 1 kontorist za Kranj, 1 kontorist za deželo, 1 praktikant za Kranj, 3 učenci za Ljubljano, 1 kontoristinja za Ljubljano, 1 blagajničarka za Ljubljano, 1 blagajničarka za Celje. — Službe iščejo: 3 pomočniki manufakturne stroke, 2 pomočnika špecerijske stroke, 1 pomočnik galanterijske stroke, 16 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika špecerijske in železninske stroke, 3 kontoristi, 1 kontoristinja, 1 blagajničarka oziroma prodajalka.

— **Hrvaške novice.** — Vojaško utrjenje kotorskega pristanišča. Občine okoli Kotora

se že dobile naročilo, da priskrbe stanovanja za vojaštvo, ker se bodo vse vojaške straže in posadke v utrdbah pomnožile. — Emancipovane služkinje. V Oseku je zborovalo 23 kuharic in sobaric, ki se hočejo organizovati. Zahtevajo skrajšanje delavnega časa, višje plače in enakopravnost z moškimi. — Hrvaška stranka prava (dosedaj obzorjaši) je sklenila, da začne izdajati nov politični list za svoje glasilce. V ta namen se osnuje delniško društvo s kapitalom 50.000 kron (1000 delnic vsaka po 50 kron). — Šest oseb je utonilo v Savi blizu Samobora. Peljali so na slabem splavu dračje iz gozda, sredi Save pa se je splav razbil in vsi štirje moški, ena žena in ena deklica so utonili. — 72 km tov iz Like je poslala pruska vlada domov. — Vodja sodnega dvora v Gospiću je postal državni pravdnik iz Ogulina Aleks. Strohal.

— **Najnovejše novice.** — Galantni sultan. Sultan je podelil soprogama ruskega in avstro-ogrškega civilnega agenta Demerika in Müllerja veliki kordon šefakatovega reda, Müllerjevi hčerki pa isti red drugega razreda.

— V Dunavo sta skočila na Dunaju dosedaj še neznana moški in ženska ter izginila v valovih.

— Umrl je na Dunaju grof Bubna pl. Sutić.

— Garnizijska mesta niso prisiljena zidati vojaških bolnišnic, tako je razsodilo včeraj upravno sodišče.

— Nezgod na železnici. Na postaji Stauding je včeraj iz Krakova na Dunaj vozeči vlak zadel ob tovorni vlak. 33 potnikov se je prijavilo ranjenih, vendar so večinoma le lahko ranjeni.

— Za grofico Montignoso, ki ji je apanaža ustavljena ter živi baje v finančnih skrbih, so začeli v meščanskem kazinskem društvu v Draždanih nabirati prispevke.

— Italijanski parlament je sklican na dan 22. marca.

— Srbska skupščina se je zaključila 16. t. m. s kraljevim ukazom.

— Češko tehniko v Brnu začno graditi spomlad 1906.

— Marconi, iznajditelj brezžičnega brzojava, se je 16. t. m. poročil v Londonu z mis O'Brian.

— Acetilenski plin se je razpočil v neki gostilni pri Tulonu. Gostilničar in žena sta bila ubita, deset gostov pa je težko ranjenih.

— **Teža ljudi na kvadratnem metru.** Ako stoji ljudje tesno drug ob drugem, je bilo dozdaj izračunano, da pride na kvadratni meter 400 do 500 kg teže. Ameriški inženir Johnson pa je izračunal, da se te številke premajhne. On je spravil na 6 kvadratnih metrov 67 ljudi, ki so tehtali 4602 kg; na posameznika pride 68 kg in 767 kg na kvadratni meter. Kvadratni meter je torej otežkočen z 800 kg, kar je skoraj dvojna prejšnja teža.

— **Štrajkov na Francoskem** je bilo letošnjega januarja 47, pri katerih je štrajkalo 5518 delavcev. Nasproti temu je bilo pa leta 1903 v Franciji 92 štrajkov meseca januarja, lanske leto pa povprečno 45.

— **Proti močitvi.** V Holandiji je bil dne 4. m. m. izdan kraljevski ukaz, da se vse omožene ženske opuste iz služb pri državnih poštah in železnicah, nadalje telefonistinj in učiteljic, ki bi postale matere. Proti temu se je vdniglo 17 ženskih društev, ki so sklicala velik protestni shod.

— **Nemški novelist Pavel Heyse** je praznoval v sredo 15. t. m. svoj 75 rojstni dan. Znameniti pisatelj, ki je s svojim 17. letom že pisal mojstrska dela, se v visoki starosti čuti še popolno trdnega.

— **Zanimivo pravno vprašanje** bo kmalu moralo rešiti hamburško sodišče. V neki gostilni v Hamburgu si je naročil neki gost 12 ostrig. Ko je dal v usta prvo ostrigo, začutil je v njej trd, okrogel predmet in kmalu se je izkazalo, da je bil to prelep morski biser. Gost je nesel biser pokazat k bližnjemu draguljarju, ki mu je ponudil zanj 3000 mark. Toda nista se pobotala in gost se je vrnil v gostilno. Kmalu pa je prišel za njim draguljar ter se začel znova pogajati za biser. Na ta način je zvedel tudi gostilničar, kje je dobil gost biser. Gostilničar je začel zahtevati, naj mu gost izroči biser deč, da mu je prodal le ostrige, ne pa biser, ki ga je smatral kot najdeno stvar, ki se mora vrniti lastniku. Cela zadeva se je izročila sod. šču, ki mora razsoditi v prilog gostu.

— **Nova pota k lepoti.** Tisoč in tisoč žensk stremi dan za dnevom, da bi si ohranile lepoto, če jo imajo, če je pa nimajo, da bi si jo na umeten način pridobile. V tem oziru stori ženska vse, prestane vse torture, le da bi bila lepa in da bi nase obrnila občno pozornost moškega sveta. Odveč bi bilo naštevati

vsa tajna sredstva in procedure, ki se vrše v krajih, kamor ne sme stopiti moška noga. V novejšem času je pa v London prišlo nekaj lepotilnih doktorjev, ki so najhuji nasprotniki vseh d's danjih sredstev lepote. Gimnastične vaje, skrbno čuvanje mimike in d'žajestno razvijanje telesnih form so sredstva, ki pridobijo prvo lepoto. Zato si dame, ki so privrženke te struje, ne pokrivajo več svojih lic s pudrom, marveč se ude zdravega in prostega dibanja in se gibljejo mnogo v prostem zraku in se pridno telovadijo.

— **Nevaren denar.** Kongresu v Washingtonu se je predložila zakonska predloga, po kateri naj bi se vzeli iz prometa umazan in pokvarjen denar. V ta namen je poročal zdravstveni komisar newyorški dr. Darlington kongresnemu odboru o poskusih, katere je napravil dr. Parks, da bi dognal, kakšen vpliv ima kovani in papirnati denar na življenje bakterij. Poskusi kažejo, da kovinske substance na denarju, če pridejo v dotik z bakterijami, postanejo tem škodljiveje vsled ločljivega delovanja mokrote, med tem ko na papirnatem denarju z osušenjem bakterije polagoma izginejo. Umazan kovan in papirnat denar iz neke banke je bil nastopno inficiran: pennie s poprečno 26 živimi bakterijami, cent s 40, precej čedni papirnat denarji s 1250 in umazan papirnat denar s 78.000 živimi bakterijami. Koli je teke se obdrže na papirnatem denarju po cel mesec in na kovanem denarju po 24 ur in vsled prometa preneso od ene osebe na drugo.

— **Srbski narodni dobrotnik.** V B. Kikindi (Ogrsko) je umrl stari srbski odvetnik Čoka Radak, ki si je s častnim trudom, razumnim delom in veliko štedljivostjo nabral lepo premoženje, toda ne zase, temuč za svoj zatirani srbski narod. Oporočilo je nsmreč zapustil 40.000 kron domači srbski pravoslavni cerkveni občini, da zgradi poslopje za srbsko žensko učiteljstvo, ki se naj premesti iz Sombora v Kikindo. Nadalje pa je zapustil nad 200.000 K srbskemu narodu za književne, kulturne, dobrodelne in obkrožne naprave.

— **Pipimodrama.** V hamburškem »Korespondent« je brati nastopno kritiko o neki gledališki predstavi: Gospod Frank je ustvaril sinoči novo vrsto umetnosti-pipimodramo. Nobene besede ni izpragovoril, le žvižgal je. Žvižgal je vprašal in odgovore, komplimente in zatrevanja, opazke in izraze veselja. Vse je žvižgal, naj ga je srce bolelo ali pa če je hotel pokati od smeha. In kako je žvižgal! Žvižgal je topeče in šumeče, energično in kategorično, žvižgal je nalezljivo veselo — žvižgal je žvižgajoče. Menda je tudi kritik nalezel to žvižganje, ker je konci kritike pripomnil, da je pipimodrama prihodnost nemških gledališč.

— **Nenavadna past.** V Parizu na trgu d' Italia je nastala gnječa kadovedežev, ker se je nekemu kobijažu spodtaknil konj ter padel. V to gnječo je zabredla tudi neka vrtnarica, vračajoča se s trga domov. Kupila je bila med drugim tudi past za krte ter jo vtaknila v žep. Hipoma je zalizala tik sebe obupen krik. Neki tat je posegel v njen žep ter zašel v odprto past, ki mu je odrezala dva prsta. Nezavestnega tata so prenesli v bolnišnico.

— **Proti naseljevanju v Ameriki** je izdal ameriški zastopnik na Elia-Ilandu znova stroge odredbe. Kdor nima predpisane svote denarja ali zagotovljene službe vnaprej priskrbljene, se ne sme izkrcati, temuč se mora vrniti v Evropo. Treba je, da vedo to naši izselniki.

— **Potovalne razstave na Balkanu.** Avstrijske orijentsko društvo na Dunaju je sklenilo prirediti v balkanskih državah, kamor ima avstrijska industrija najboljši izvoz, več potovalnih razstav. Minister grof Goluchowski in trgovinski minister sta idejo najtopleje priporočila ter obljubila podporo. Prva taka razstava bo v Seffju.

— **Huda žena.** Nemški pesnik Heine je imel tako hudo ženo, da ga je večkrat pretepla, kakor je tudi sam imel navado, da je svojo boljšo polovico tuintam oplazil s kako zausnico. Nekega dne je Heine povabil svojega prijatelja Weilla na kosilo. Jedli so pečeno ščuko. »No, prijatelj Weill!«, je vprašala gospodinja, »kako Vam ugaja ščuka, kupila sem jo sama?« Kratko je odgovoril Weill: »Riba je popolnoma za nič!« Komaj je povabljeni gost izpregovoril zadnjo besedo, butnila mu je razjarena žena skledo z ribo in omako v obraz. Poškodb Weill ni dobil, pač pa je bila obleka vsa pomazana. Heine se je ironično smejal in rekel prijatelju: »Moja žena je gotovo v Vas zaljubljena, ker drugače ne bi ravnala tako z Vami. Če bi Vas tako dobro ne poznal, bi bil ljubosumen. Toda bodite brez skrbi, v ponedeljek

jih bo že dobila po grbi." V ponedeljek je bila namreč pri Heinemannovih oficijalna delitev bunk in zausnien.

*** Stoletni tat.** Zagrebška policija je zaprla te dni moža, ki vzbuja splošno pozornost. Zove se Ivan Palešček ter je rojen 23. junija 1803 v Petrovskem, okraj Krapina. Potemtakem bo letos izpolnil 102. leto. V mladosti so ga "ulovili" k vojakom, kjer je našel prijatelje, ki so mu pomagali ukrasti več vojaških odpadnic, ki jih je potem prodajal mladeničem, da jim ni bilo treba služiti vojakov. Zaradi tega je bil obsojen v 12letno ječo. Celo svoje življenje se je bavil s tatvino, ropom in sleparstvom, ter je v deželni kaznilnici v Lepoglavi predsedal celih 48 let. Sodišča v Belovaru, Varaždinu in Zagrebu so ga opetovano obsojale v 2, 3, 6 in 12letno ječo, dočim se "malenkostnih" mesečnih kazni niti ne spominja. V Pragi je vsled malarije izgubil desno oko, toda z levim očesom popolnoma dobro vidi. Edina želja mu je, da ga pošljejo domov v Krapino, čemur se bo tudi ugodilo. Policija ga je dala za spomin še fotografirati. Dasi je čvrst, kakor da bi bil star šele 40 do 50 let, vendar pravi, da nima upanja, še kdaj videti Zagreb. Zato se je od vseh detektivov in jetničarjev ganljivo poslovil, a policijskemu uradniku Sporičiču je želel še posebej srečo in dobre uspehe v njegovem službovanju.

*** Nemci na Ruskem.** Uradna statistika najnovejšega ljudskega štetja na Ruskem izkazuje nad 2 milijona Nemcev. Na prvem mestu je ruska Poljska z 1.200.000 Nemci. Lodz ima 110.000 Nemcev, t. j. 35% vsega prebivalstva, Varšava pa samo 15.000. V baltičkih pokrajinah živi 300.000 Nemcev, Riga ima sama 102.000 Nemcev. V Petrogradu živi 60.000 Nemcev. Ob Volgi v samarski guberniji štejejo 200 tisoč Nemcev, v južni Rusiji je nase njenih 400.000 Nemcev, v mestu Odesi pa 12.000. Posledica popustljivosti nekaterih carjev je tedaj, da je vsa Rusija preprežena z Nemci.

*** Kaprice gledališkega igralca.** Pariški igralec Mounet Sully je moral za igro "Rodbina za časa Lutra" imeti sveto pismo. Na vsak način je zahteval kak eksemplar iz Lutrovih časov. Ravnatelj gledališča mu je zastoj dokazoval, kako težko da je dobiti tako knjigo iz začetka 16. stoletja in da bi tudi preveč stala. Toda igralec ni odnehal od svoje zahteve in ravnatelj je obšel vse antikvarijate, dokler ni naposled res dobil zaželjene knjige. Veselja mu je lice žarelo, ko je izročil igralcu biblijo. Toda ta, vzemši v roko knjigo, jo nekoliko časa ogleduje, meče iz roke v roko, jo vrta, povoha, naposled jo pa vrže pred ravnatelja z besedami: "Te biblije ne maram. Takrat je bila knjiga vendar nova!"

*** Vojaški ženski zdravnik.** "Cape Times" poroča o neki ženski v Kapstatu, vojaški zdravnici, celo vrsto romantičnih epizod, katere je posnel iz lastnih zapisnikov dotične zdravnice, katero so do konca njenega življenja smatrali za moškega. Kaj jo je napotilo, da je na Angleškem izpremenila svojo obleko, pripoveduje sledeče: Neko noč pride k njeni materi neznan mož in odpelje deklico, češ, da to velevala princ vladar. Postal jo je polagoma jasno, da je princ, poznejši Gregor IV. njen oče. Po neki sceni, katero je ona povzročila svojemu očetu, je sklenila, da bo delala sramovanja izpremenila svojo obleko. Izpremenila je tudi svoje ime in se vpisala na edinburski vseučilišč. Posvetila se je medicini. Po dokončani izkušnji jo pošljejo, ker nobeden ni vedel, da je ženska, v Kapstat. Ondi je radi velike protekcije avanzirala do generalnega inspektorja vojaških bolnišnic. Da ne bi je začeli sumiti, ni sprejela samo vseh moških navad, ampak začela je tudi prav veselo živeti, kakor častniki. Enkrat je šla z nekim častnikom na izprehod. Ko je ta mimogrede opomnil, da se mu zdi ona ženska bolj podobna ko moškemu, ga je udarila z bičem po obrazu. Ko je prišel ta slučaj pred guvernerja, je bil dotični častnik prestavljen. Šele po njegovi smrti se je dognalo, da ni bila moški ampak ženska.

*** Staro navado je hotel odpraviti.** Na Vorarlberškem je v mnogih krajih navada, da se strogo pazi na to, da se vzameta moški in ženska iz ene vasi. Ako se pa moški spoznata, da si vzame za ženo kako tujko, mora zanj plačati pri domačem županstvu takoiemenovano kupno takso. Šele potem je novoporočenka občinski ud z vsemi pravici, seveda pri ženskah malokdaj ali pa nikoli. V Dornbirnu, kjer je ta navada že nad vse stara, se je hotel poročiti učitelj z neko tujko in je to tudi storil. Strogi občinski predstojnik mu je zaukazal plačati precej visoko kupno takso. Toda učitelj je odgovoril, da ima sicer domovinsko pravico v občini, toda da ni Dornbirnčan in da se ne briga za take šege. Županstvo je bilo zelo presenečeno nad takim početjem in se je pritožilo na deželni odbor, ki

je pritožbo kot neutemeljeno odbil. Ker je bil občinski predstojnik v svesti si svojih pravic, rekural je na upravno sodišče, tod tudi to je odbilo rekurs in tako bodo morale domačinke Dornbirna trpeti med se bo tujko, ki ni plačala kupne takse. To jo bodo grdo gledale!

*** Velika tovarna vina.** Na Dunaju so te dni na javni dražbi prodali 117.190 litrov ponarejenega vina. Izdeloval je vino v svoji tovarni gostilničar in hišni posestnik Anger. Lani so mestni tržni komisarji zasledili to tovarno in vso zalogo zaplenili. Anger je zelo bogat šlovec ter se je bavil s ponarejanjem vina na debelo. On in njegov sin sta bila obsojena na visoko globo in večmesečni zapor. Zaplenjeno vino so sme porabiti le v tehnične namene.

*** Speči som.** Parnik "Acapulco" je na svoji vožnji iz Paname zadel na morskem soma, ki je odvidno spal. Mož na jambori ga je opazil še pravi čas, da ni ladja zadel naravnost vanj. Vendar ga je ob kraju obdrgnila, vsled česar se je som zbudil in jezen in razljučen zagrabil za ladjo. Akoravno ni mogel pri jeklenih ploščah nič opraviti, zgrabil je za prednji del, kjer ga je pa stroj parkrat s tako močjo udaril, da je spustil svoj namen in zginit pod površjem.

*** Cene, lepe preproge in zastorji.** Preprogarna Orendi na Dunaju (I. okr.) razpošinja gratis in franko najnovejši, v prirodnih barvah izvršeni cenovnik. 695-1

Književnost.

— "Učiteljski Tovariši". Štev. 11. Vsebinska: Kdo se zavzema za učiteljstvo? — Naš denarni zavod. — Solstvo v koroskih Slovincih! — Trnje in osat. — Poziv učiteljskega proti klerikalizmu v Istri. — Dopisi. — Iz naše organizacije. — Književnost in umetnost. — Vestnik — Inzerati.

— "Slovenski Trgovski Vestnik" ima v štev. 3 naslednjo vsebino: 1. Izprememba obrtnega reda in trgovci. 2. Nekdanja organizacija trgovcev in obrtnikov. 3. O borznih uzancih. 4. O konkurzi. 5. Raznote. 6. Trgovsko bolnišnico in podporno društvo v Ljubljani. 7. Društvene vesti. 8. Oglasi.

Telefonska in brzojavna poročila.

Trst, 18. marca. Državni poslanec trgovske in obrtniške zbornice Basevi je odložil svoj mandat.

Budimpešta 18. marca. Vse stranke se živahno pripravljajo za prihodnji teden, ko bo kralj tu in se odloči sedanja kriza. Razburjenost je velika.

Budimpešta 18. marca. Klerikalni dijaki so zahtevali, naj se zopet napravijo krucifiksi po vseh sobah na vseučilišču. Rektor Denkö, ki je katoliški duhovnik, se je izrekel za to. Liberalni dijaki so vsled tega priredili viharo, pol drugo uro trajajočo demonstracijo.

Nica, 18. marca. Svetovno-slavni violonist Hubermann se je z britvijo tako poškodoval, da ne bo mogel več igrati. Poklican je k njemu neki kirurg z Dunaja.

Rusko-japonska vojna.

Petrograd 18. marca. Došla detajlirana poročila z bojišča naznanjajo, da so se Rusi od Mukdena umaknili v popolnem redu.

Petrograd 18. marca. Kuropatkin je včeraj nastopil potovanje v Petrograd. Sodi se, da je Linevič samo provizorično generalisimus, katero mesto prevzame kak veliki knez.

Berolin 18. marca. "Köln. Ztg." se brzojavlja iz Petrograda: Odločilni krogi so vsi za to, da se vojna nadaljuje, dokler ruska armada ne doseže vsaj ene velike zmage. Tega namena tudi francoske banke niso mogle preprečiti, dasi so le v to svrhu onemogočile rusko posojilo.

Petrograd 18. marca. Se-stavljena je posebna komisija, kateri načeljuje general Rupp in ki ima nalogo, preiskati pogoje, pod katerimi je general Stessel kapituliral.

Tananariva 18. marca. Sinoči je odplulo združeno rusko brodovje pod poveljstvom admirala Roždestvenskega iz Nosibeja na Madagaskarju, ne da bi se vedelo v kateri smeri. Sodi se, da je plulo nasproti japonskemu brodovju, ki se je nedavno pokazalo pri Singaporu. Pričakuje se, da se vname v Indijskem oceanu velika pomorska bitka.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Sicer ne za vse pridelke, vendar pa za nekatere izmed njih pomenja tekoči teden znatno zgubo v ceni predvsem za poznejše mesece. Lepo vreme napravilo je precejšen preobrat, od vseh krajev prihajajo kar najugodnejša poročila o ozimih. Sicer še vse to ni končno gotovo resnično, kajti marec pa tudi april še lahko marsikaj pokvari, vendar pa je sedaj vreme za polje jako ugodno in to bo saj v nekoliko meri moralo imeti stalen uspeh na nižje cene. Če se dosedanje izgube tudi še ne bodo mogle vzdržati, vendar pa brez nevidnih momentov ni upati, da bi se mogle popraviti. Amerika nas posebno glede pšenice prav malo zanima, nekaj moralen vpliv pa ima na našo tendenco ipak — in ravno v Ameriki so se v zadnjem času pokazale naravnost ogromne množine pšenice, ki so nade trusta docela uničile. Trust je mislil majevke borzne zaključke efektivno realizirati odnosno s to napovedjo dvigniti kurz kolikor najvišje, češ, ker toliko blaga ne bo dobiti, dosegel bo saj visoke razlike, oziroma znebil se blaga po visokem kurzu. Videvši pa vedno večje in večje množine blaga ni čakal majnika, marveč prišel je že sedaj s svojimi majevimi engagementi na trg ter se jih deloma znebil, toda dovoliti si je moral znižani kurz.

Pšenica je v teku tedna odnehavala za aprilov, majev in oktobrov kurz vsak dan. Za april je zgubila proti predtednemu kurzu do 40, za maj do 50 in za oktober do 30 vin. pri 100 kg. Efektivno blago pa se je tudi moralo vdati pritisku terminskih kurzov, ter se zadovoljiti z 10—15 vin. nižjo ceno. Značilno za pšenico pri nas je to, da so lepe trde pšenice, ki so sicer vedno precej dražje, nego mehke provenjence, danes skoraj enake v ceni. Razlikujejo se 20—40 vin. kar je vsakakor skrajno malo.

Koruzna edina je tendirala v tednu trdnje in per saldo proti predtednemu majevemu kurzu pridobila do 10 vin. Efektivno blago ima povoljno število reflektantov, vsled česar je tudi te cene nekoliko nategnilo.

Oves je naznanil začetkom tedna obsežne poviške, polagoma pa odjenjal ter zgnubil za april do včeraj nad 30 vin. Tudi efektivno blago se zadovoljuje z malimi popusti. Sicer pa so zahtevali za oves že tako visoke cene, da bi se moral konzum najmanjše množine skrečiti.

Moka naznanja malenkostne popuste, dočim pa se otrobi trdovratno vzdržuje na najvišjih cenah.

Petrolej notira nespremenjeno. Riž enako. Zdrobljeni riž je za točni odjem pošel, druga roka zahteva zanj višje cene.

Špiřit odjenjuje.

Sladkor-surovina se je znova pocenila. Povod temu je pričakovano znižanje carine na Angleškem za kontinentalni sladkor. Na trgu imamo danes pariške velešpekulante v borbi proti avstrijskim in nemškimi rafinerijam. Realna kupčija vsled tega stagnira, kar daje zopet povod za mlačnost. Cene rafinadi so v soglasju z mlačno tendenco odnehale, vendar pa se na drugi strani pričakuje, da konzum ne bo imel zadosti blaga, prerokujejo celo popolno pomanjkanje rafinade za mesec avgust-september. S 1. aprilom se prično nove ponudbe z odjemom oktobra 1905 do avgusta 1906. Pričakujejo velik konkurenčni boj, zato prevladuje mnenje, tedanjim ofertam ne posvečati preveč naklonjenosti, t. j. tembolj, ker na kartel za enkrat ni misliti. Poleg tega pa ne bo imelo morebitno manevriranje z bodočo letino nikake podlage, ker danes vendar nihče ne mora o tem kaj pozitivnega vedeti — ve se le, da bo Avstrija do 15 % več sladkorne repe sejala.

Zaželjena otvoritev mej za izvoz alpskega sena se zaenkrat baje ne bo uresničila. Pričakovati je to šele okrog maja, morda proti koncu, ko se bo le še malokdo zanimal za naše preostajajoče nam seno. Je pa žalostno za naše kraje: kadar imamo povsod dovolj sene, se država ne ozira na našega kmeta, ki prodaja preostajajoče seno domalega pod zgubo, če ga pa drugod enkrat v mnogih letih ni in bi si mogel saj takrat kmet nekoliko zboljšati svoj položaj, že imamo državo tukaj, ki zapre meje.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po "Moll-ovem francoskem žganju in soli" dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po K 1.90. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalozhah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaščitovan z varnostno znamko in podpisom. 4 7-4

Najfiniješ pecivo, torte itd. se napravljajo s "KUNEROLOM", popolnoma čisto, iz sadu kokosove palme pridobljeno maslo in so na zahtevanje p. n. gospodinjam in gg. slaščičarjem na željo na razpolago preizkušeni in uspešni recepti za creme, sarkel, pustne krofe, masleno testo, različne torte itd. Pred manjvrednimi slepljavo podobnimi posnetki nujno svarimo!

Praško domače mazilo iz lekarnar B. FRAGNERJA c. kr. dvornega založnika v Pragi, ki slovi že nad 60 let kot preizkušeno domače zdravilo, olajšuje bolečine, prepreči vnetje in pospešuje celjenje, vsled česar se je razširilo že po celi monarhiji in ga imajo v zalogi vse lekarnarje. To mazilo ne izgubi tudi če ga leta in leta hranimo nič na učinku, in bi ga vsled tega ne smelo manjkati v nobeni hiši. a

Pri kroničnih katarjih v jabolku in sapniku se je

rogaški "Styria-vrelec" izvrstno obnesel kot voda za grgranje.

Forman
proti
nabodu
Škatljica
40 vin.
Po vseh
lekarnah.

Učinek presenetljiv. Ob pričetku naboda skoro nezmotljiv uspeh. 684-5

Preobilica na vodni kislini
se po izjavi uglednih klinikov in zdravnikov najuspešneje ozdravi z
francovo-varskim **Natalie-vrelecem**
Lithion-kiselina.
Prednosti:
Ima najmenjšo apno!
Vsepošne žene na vodo!
Ima prav posebno prijeten okus!
Dobi se v vseh zalozhah mineralnih vod in v lekarnah, kakor tudi naravnost pri francovo-varski razpošiljalnici mineralnih vod.

55letni uspeh Anatherina.

Splošno je že znano, da so le v resnici dobra, poštena sredstva potrebna in koristna za snajenje zob, teh tako važnih delov našega telesa. Sredstva za negovanje in čiščenje zob morajo biti brez kisline in pen, ker sicer uničijo zobe in razdražijo ustno žlešno kožico, ki nudi tako ugodna tla za glive, zdravju tako nevarne sovražnike. Profesorji in zdravniki zatorej priporočajo za ohranitev zdravih ust, zob in zobnega mesa edino zanesljivo ustno in zobno vodo "Anatherin" c. kr. dvorn. zobozdravnika dra. J. G. Poppa na Dunaju XIII/8, ki čudovito deluje proti raznim bolečinam ust, zob in zobnega mesa. Steklenice po 2 K 80 h, 2 K in 1 K z modro franc. etiketo v zlatem tisku in s firmo. Anatherinova zobna crema v lončkih po 60 vin. za temeljito in neškodljivo čiščenje zob. Dohva se povsod in v glavni zalogi pri gosp. lekarnarju J. Mayrju v Ljubljani. 3 4

Samoigralni mandolinski orkestrion

najnovejše, najdodrajše konstrukcije.
Za koncertno in plesno godbo, za restavracije, koncertne in plesne dvorane.
Čudovito ceno.
Odlična lepota glasov, moderna izvršitev pod polnim jamstvom.

Pošiljam na najmanjše obroke brez po-viška cene. — Prospekti gratis in franko.
S. Zangl na Dunaju,
IV., Favoritenplatz 2. 872-1
Edini zastopnik in tvorniška zaloga firme
Kuhl & Klatt v Berlinu.

LJUBLJANSKI ZVON
MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO
LETNIK XXX. (1906).
Izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt leta 2 K 30 h.
Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto. Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.
„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

Svila za neveste

od 85 kr. do gl. 1135 per meter v vseh parvah. Franko in že oarinjeno se pošilja na dom. Bogata izbira vzorcev se pošlje s prvo pošto. **Tovarna za svilu Henneberg, Zürich.** 3 61-2

L. LUSER-jev obliž za turiste.
Priznana najboljša sredstvo proti kur-885 jim očesom, žuljem itd. 3
Glavna zaloga:
L. SCHWENK-o a lekarna Dunaj-Meidling.
Za hite vaj **Luser-jev** obliž za turiste po K 1.20.
Dobiva se v vseh lekarnah.

Protin revmatske bolečine?
samo 784-2
mazilo Zoltán!
Tako priznana dobro sredstvo za vdrgrnenje se dobiva po vseh večjih lekarnah steklenica po 2 K. — Po pošti razpošilja lekarna Zoltán v Buda-Pešti, V., Szabadág-tér.

Proti zobobolu in gnilobi zob
Izborno deluje dobro znana antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

katera utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodom 1 K.

Melusine zobni prašek

1 škatljica 60 vin.

Razpošilja se vsak dan z obratno pošto.

— Edina zaloga. —

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinalnih vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožetovega
jubil. mosta. 22-11

Zdravilski konjak
zajamčeno pristni vinski destilat pod stalnim kemiškim nadzorstvom.
Destilerija Camis & Stock Trst-Barkovlje.
1/2 steklenica K 5.—, 1/4 steklenica K 2.60. — Na prodaj v boljših trgovinah. 28

Umrli so v Ljubljani:

Dne 15. marca: Rafaela Bakovnik, čevljarjeva hči, 15 mes., Pod trančo 2, jetika. — Ivan Hudovernik, duhovnik, 60 let, Zaloška cesta 11, Carinoma.
Dne 17. marca: Josip Jakopin, posestnikov sin, 15 mes., Cesta na Loko št. 11. Bronchitis capillaris.

V deželni bolnici:
Dne 14. marca: Karel Gorjanc, krojač, 65 let, ostarelost.

Dne 15. marca: Lucija Močilnikar, vrtnarjeva hči, 4 leta. Meningitis basilaris. — Anton Cedivnik, kajžar, 58 let, jetika. — Mina Smuk, gostija, 84 let ostarelost. — Ivan Kos, črevljar, 54 let. Jetika.
Dne 16. marca: Franja Bajc, posestnikova hči, 7 mes., Prolapsus.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Rod. bina Franjo Drenik v Ljubljani 10 kron mesto verca na krsto gospe Ivane Drenik.

Meteorološko poročilo.

Vidna ud morjem 806-2 Srednji uradni tlak 756-0 mm

Marec	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
17.	9. zv.	731.2	7.0	sl. sever	skoro jas.
18.	7. zv.	734.3	22.2	sl. jug	mogla jasno
	2 pop.	733.1	12.7	sl. jzhod	
Srednja večerajšnja temperatura: 8.4° normale: 3.8°. — Padavina 0.0 mm.					

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 17. marca 1905.

Nalozbeni papirji.

	Dinar	Blago
4% majava renta	100-35	100-55
4% srebrna renta	100-30	100-50
4% avstr. krona renta	100-55	100-75
4% zлата	120-05	120-25
4% ogrska krona	98-35	98-55
4% zлата	118-85	119-05
4% posojilo dežele Kranjske	99-50	101-10
4% posojilo mesta Spilota	100-50	101-50
4% Zadar	100-10	100-10
4% bos. herc. žel. pos. 1902	101-65	102-65
4% češka dež. banka k. o.	100-15	100-65
4% ž. o.	100-15	100-65
4% zst. pisma gal. d. hip. b.	101-40	102-40
4% pešt. kom. k. o. z.		
10% pr.	107-60	108-50
4% zst. pisma Innerst. hr.	100-10	101-10
4% ogrske cen.		
4% dež. hr.	100-50	101-20
4% z. pis. ogr. hip. ban.	100-10	101-10
4% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100-10	101-10
4% obl. češke ind. banke	100-75	101-75
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99-10	100-10
4% prior. dol. žel.	99-50	100-10
4% jun. žel. kup. 1/4%	319-10	321-10
4% avst. pos. za žel. p. o.	101-20	102-20

Brečke.	189-25	191-25
Brečke od 1. 1860/1.	283	286
„ 1864.	172-25	174-25
„ tinske	308	317
„ zem. kred. I. emisije	305	315
„ II.	281	285
„ ogr. hip. banke	107	111
„ arbske & fra. 100	143-60	144-60
„ turške	24-50	26-50
Basilika	487	497
Kreditne	80	83
inomoške	86	90
Krakovske	63	71
Ljubljanske	57	59
Avst. rud. križa	37-25	39-25
Ogr.	86	70
Rudolfove	77	82
Saleburške	536	546
Dunajske kom.		

Debitne.	91-10	94-10
Jažne železnice	660-25	661-25
Državne železnice	1843	1852
Avst.-ogr. banke debitne	677-50	678-50
Avst. kreditne banke	795	796
Ogrske	250	250-25
Živnostenske	681	687
Premogokop v Mostu (Brüx)	522-50	523-50
Alpineke montan	2628	2638
Praške žel. ind. dr.	538-75	539-75
Rima-Muranyi	266	270
Trboviške prem. družbe	569	573
Avst. orožne tov. družbe	169	174
Češke sladkorne družbe		

Valute.	11-32	11-36
C. kr. cekin	19-08	19-10
20 franki	23-46	23-54
20 marke	23-90	23-99
Sovereigns	117-12	117-32
Marke	95-25	95-45
Laški bankovci	252-25	253
Rubli	4-84	5
Dolarji		

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 18. marca 1905.

Termin.	100 kg. K	19-22
Pšenica za april	100	19-02
Pšenica maj	100	19-02
Pšenica oktober	100	16-86
Rž april	100	15-26
Koruzna maj	100	15-36
Oves april	100	14-24

Effektiv.
Nespremenjeno.

Uršula Feldstein

v petek, dne 17. marca ob 11. uri zvečer po kratki in mučni bolezni, preideva s sv. zakramenti za umirajoč, v 59. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb pojde v nedeljo, dne 19. marca, popoldne ob 1/5 uri iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu.

Blago pokojnice priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, 18. marca 1905.

Ivana Eržen roj. Feldstein, Albert Feldstein in Franjo Feldstein, otroci; Stefan Eržen, zet; Terezija Feldstein roj. Vrtovšek snaha. 885

(Brez posebnega obvestila.)

Ivan Rebolj

spovednik južno železnice v pokoji in hišni posestnik,

danes ob polni eni uri zjutraj po dolgi in mučni bolezni, preideva s svetostavi za umirajoč, v 80. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb draga rajnega bo v nedeljo, 19. t. m., ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Jenkove ulice št. 16. na pokopališče pri Sv. Krištofu.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v župni cerkvi Sv. Petra.

V Ljubljani, dne 18. marca 1905.

882 Globoko žaljuči ostali.

Terezijo Leskovec

c. kr. nadzornika v p. in hišnega posestnika soprogo

danes ob 1. uri zjutraj po kratki bolezni, preideva s sv. zakramenti za umirajoč, v 63. letu njene starosti k Sebi poklicati.

Pogreb drage pokojnice bo v nedeljo, dne 19. t. m. ob polu 6. uri popoldne iz hiše žalosti Bohoričeve ulice št. 12 na pokopališče k Sv. Krištofu.

Sv. maše posmrtnice se bodo brale v župni cerkvi Sv. Petra.

Rajnice priporočamo v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, 18. marca 1905.

887 Žaljuči ostali.

Mattonijev GIESSHÜBLER

naravna alkalična kislina

katera je kot zdravilo v vseh boleznih dihal in prebavi, pri protini, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrstna je za otroke, prebolele in med nosečnostjo. 3891-3

Najboljša dijetetična in osveževalna pijača.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lasnik-u in v vseh lekarnah, večjih špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Osmošolec

s maturo želi stopiti pri kakem odvetniku ali notarju v pisarno. Šprejme tudi kako drugo primerno službo.

Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod J. K. na upravnistvo „Slov. Naroda.“ 888-1

Stavbni svet

v Ljubljani v mestu se takoj prodaja.

Poizve se pri M. Bolte, Kolizej št. 108. 852-1

Za mehanike!

Delavnica

s popolno opravo se prodaja pod ugodnimi pogoji. 883-1

Naslov pove uprav. „Slov. Naroda.“

Prostor za trgovino

s policami, blizu kolodvora in župne cerkve, v večjem kraju na Kranjskem, kjer je bila dosedaj špecerijška trgovina, se odda v najem pod ugodnimi pogoji. Ugodna prilika za začetnika, tudi za žensko.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda.“ 870-1

VABILO

k rednemu občnemu zboru Posojilnice v Trebnjem

ki bo v nedeljo, dne 26. marca t. l. ob 4. uri popoldne v združni pisarni.

DNEVNI RED: 886

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje letnega računa.
3. Izvolitev dveh računskih pregledovalcev.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

J. LEWINSON,

tovarna štampilj in gumijevih tip, graverska dela.

Zastopniki se iščejo.

Neugajoče se vzame nazaj.

Svarilo.

Podpisani svarim vsakogar, da moji ženi ne da nikakega denarja ali kaj drugega na moj račun, ker jaz nisem nič več plačnik za njo.

Medvode, 15. marca 1905.

Josip Jesih 855-1

mesar, gostilničar in posestnik.

Proda se

lepo posestvo

z gostilno in z zemljiščem vred pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji. — Odda se tudi sama hiša s staro, dobro obiskovano gostilno. Hiša je pripravna tudi za napravo prodajalnice.

Več pove lastnik Anton Vidmar v Ambrusu, pošta Zagradec, postaja Zatična. 552-5

GRAND PRIX

Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna usna voda.

Dobiva se povsod. 2921-47

Pravkar izšlo:

Janez Trdina.

Verske bajke, stare in nove. Bajke in povesti o Gorjancih.

Zbranih spisov knjiga 2. 23-31

Ko je bil začel Trdina v 1. letniku „Ljubljanskega Zvona“ 1. 1881. pričevati svoje bajke in povesti, je ostrmel slovenski svet nad bogato zakladnico domišljije naroda, bivajočega ob dolenskih Gorjancih, začudil pa se je tudi nad obliko, v kakršni jih je pisatelj podajal. Snov, slog, jezik, vse je bilo pristno narodno. Nabirajoč narodno blago in pribežujoč ga širšemu svetu, ponarodnel je pisatelj sam Trdinove spise priporočamo z mirno vestjo kot najlepši književni dar, in sicer:

„Bahovi huzarji in Iliri“ broš. 3 K, s poštnino 3 K 20 v. eleg. vez. 4 K 50 h, s poštnino 4 K 70 h.

Verske bajke in povesti o Gorjancih. I. broš. 2 K, s poštnino 2 K 10 h, eleg. vez. 3 K 20 h, s poštnino 3 K 40 h.

Dobiva se v založništvu

Lav. Schwentnerja
v Ljubljani
Prešernove ulice 3.

CHRISTOFLE

Jedilne in namizne orodje

Priznane najboljše posrebotje.

NAJLEPŠE OBLIKE Kompletno opravljene KASETE za NAMIZNO ORODJE, SKLEDE, POSODE za OMAKE, KAVNI in OAJNI SERVISI, NAMIZNI NASTAVKI, UMETNINE. 8318-17

Edino nadomestilo za pravo srečo.

Specialni predmeti za hotele, restavracije in kavarne ter za pensije, menaže itd.

C. in kr. dvorni dobavitelj

CHRISTOFLE & Cie.
DUNAJ I. OPERNRINO 6 (HEINRICHSHOF).

Ilustrovani cenovniki nastoj. Po vseh mestih zastopniki-prodajalci.

Za jamstvo pristnosti nosijo vsi izdelki poleg stoječega trdnostnega znamke in polne ime CHRISTOFLE.

Odvisni niste več

od tiskarja, če se kupite moj aparat za tiskanje s tipami. Z njimi lahko vsakdo takoj tiska: vizitnice, adresne karte, avize, cirkularje, uradna povelja, koverta, povelja na shode itd. Aparat ima več tip kakor drugi tiskarski stroji in stane z vso opremo:

65 črkami n.	—70	253 črk n	2-40
90	—85	354	3-
127	—120	468	3-60
140	—160	640	5-
211	—2-	809	6-

Dunaj I., Adlergasse 7 (telefon 12.179).

Neugajoče se vzame nazaj.

Trgovski pomočnik

mešane stroke, zmožen obeh deželnih jezikov, išče službe.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda.“ 841-2

Lepo stanovanje

obstoječe iz 2 sob in pritlikin, v I. nadstropju, se zaradi odpotovanja odda s 1. aprilom ali s 1. majem. Stanarina znaša letnih K 340.—

Več se izve na Karlovske cesti št. 5, I. nadstr., levo. 854-2

Dobro ohranjena hiša

s stanovanji v Ljubljani s čisto letno najemščino K 2700 se odda pod ugodnimi pogoji. — Vprašanja pod „Zinshaus 3555“ na naslov Haasenstein & Vogler, Dunaj I. 811-6

Iščete se

mesečna soba

s popolno hrano pri dostojni obitelji za mladega uradnika.

Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod „Mesečna soba“, poste restante glavna pošta, Ljubljana. 829-4

Naprodaj je hotel

g. Antonije Erhovnic v Ribnici

zraven železniške postaje z gospodarskim poslopijem, kegljiščem in z obširnimi vrtovi, ki je celo primeren za stavbo. Kdor hoče vse to kupiti, naj se oglasi v četrtak, 23. t. m. ob 10. uri v tem hotelu. 860-1

Veščega prodajalca

steklarske stroke, ki je popolnoma zmožen hrvaškega in nemškega jezika, išče za takoj večje skladišče steklarskega in porcelanskega blaga v Zagrebu.

Samo izvrstne moči te stroke naj pošljejo svoje ponudbe z navedbo plače na upravništvo „Slov. Naroda“ pod „Marljiv“. 849-1

Od leta 1868. se

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo

ki ga priporočajo odlični zdravniki, skoro v vseh evropskih državah z odličnim uspehom uporabljajo proti vsake vrste izpuščajem

slasti proti kroničnim lišajem in paras. izpuščajem, dalje proti rdečici na nosu, ozeblinam, potenju nog, luskinam na glavi in v bradi. Bergerjevo kotranovo milo ima v sebi 40 odstotkov črnega kotranova in se radikljuje bistveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini.

Pri polnih boleznih rabe jako uspešno

Bergerjevo kotranovo žvepleno milo.

Kot blažje kotranovo milo za odpravljanje vse nesnage s polti,

proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot nenadkriljivo kosmetično milo za umivanje in kopanje za vsakdanjo rabo služ

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo,

v katerem je 35 odst. glicerina in ki je parfumovano.

Kot odlično sredstvo za glavo se rabi dalje z izvrstnim uspehom

Bergerjevo boraksovo milo

in sicer proti ogretem, ogorenju, pegam, mozoljem in drugim neprilicam kože.

Cena komadu vsake vrste s navodilom o uporabi 70 v.

Zahtevajte po lekarnah in zadevnih trgovinah izključno Bergerjevo kotranovo milo in pazite na poleg stoječo varstveno znamko in na polegstoječo firmno podpis G. Hell & Co. na vsaki etiketi. Odklikovan s častno diplomom na Dunaju 1883 in z zlato svetilno na svetovni razstavi v Parizu 1900.

Vsa druga medic. in higien. mila znamke Berger so naštetja v navodilu, ki se prilepi vsakemu milu.

Naprodaj v vseh lekarnah in zadevnih trgovinah.

Na debelo:

G. Hell & Comp., Dunaj, I., Biberstrasse 8.

V Ljubljani se dobiva v lekarnah: Milan Leustek, M. Martetsehliager, J. Mayr, G. Piccolli, U. pl. Trnkoczy in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem. 630-25

Zahtevajte

cenovnik o vsakorvstnih štampiljah. Najnovejši stroji za numeriranje, šablone, kleščo za plombe, vžigalni pečati, pečatne marke z vzbočenim tiskom. Preše za vžbočeni tisk. Kliseji po vsaki predlogi, moderni monogrami in zobci za perilo, solidno izvršeni

in ODESA na Ruskem, Puškinskaja 16. Cenovniki zastoj. 246-9

Hiša

s 3 sobami, kuhinjo in vežo, dalje z vrtom (okoli 28 mtr.) se odda s pogodbo za 4 leta v najem v Novem Vodmatu tik Zaloške ceste št. 19. — Poizve se ravnotam. 824-2

Trafikantinja

vajena vseh trafikantekih poslov, išče takoj službe v mestu ali na deželi.

Ponudbe se prosi na upravništvo „Slov. Naroda.“ 850-1

Malo stanovanje

obstoječe iz sobe, kuhinje in jedilne shrambe, se odda mirni stranki na Gruberjevi cesti št. 1.

Vpraša naj se v I. nadstropju, ravnotam. 832-2

+ Suhi +

slabotni, slabokrvni, bledični dobe prekrasno zalito telo po kratki rabi moje odklikovane redilne moke Käthe (zdravniško priporočeno). Damam bujen stas. Strogo pošteno. Karton stane fl 1.10. Po nakaznici ali po povzetju z navodilom vred. Glavna prodajalnica in razpošiljalnica

gospa Käthe Menzel 62-11

Dunaj XVIII. Schulgasse 3 I. nadstr. 64.

Slamniki

in klobučevinasti klobuki

se čistijo in prenavljajo pri

C. Brilli

na Resljevi cesti št. 22

I. nadstropje. 802-3

Manufakturna trgovina

z novo opravo in popolno kurentno zalogo, na dobrem prostoru, se zaradi prevzetja drugega podjetja pod ugodnimi pogoji takoj prodaja. 613-7

Ponudbe pod „Prihodnost št. 105, na upravništvo „Slov. Naroda.“

Pristen

domač BRINJEVEC

preizkušen na deželnem kemičnem preizkuševališču za živila v Ljubljani.

Razpošilja v vsaki množini

IVAN MALI

v Škofji Loki. 236-24

Uradno dovoljena 889

posredovalnica stanovanj in služb

K. EGY

na Sv. Petra cesti št. 35

priporoča vrtnarja, vajenega cvetličarstva, sadjarstva in zelenjadarstva, za zunaj; več pridnih, samostojnih kuharic z večletnimi spricvali in več deklet za vse. — Tam se dobi izvrsten kruh iz parne pekarnice.

Vabilo

k občnemu zboru Posojilnice na Slapu pri Vipavi

registrovane zadruge z neomejeno zavezo ki se bo vršil

dne 30. marca 1905

popoldne ob 2. uri

v svoji pisarni v Vipavi

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odbritev letnega računa in razdelitev čistega dobička.
4. Privoljenje remuneracije načelstvu in nadzorstvu.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Razni nasveti in predlogi.

Ako bi ob gori določeni uri ne bilo zastopanih zadostno število vplačanih deležev, vršil se bo po ure pozneje drugi občni zbor, kateri bo v smislu § 35. zadržnih pravil veljavno sklepal brez ozira na število zastopanih deležev.

V Vipavi, dne 18. marca 1905.

880 Načelstvo.

Hôtel „Ilirija“.

Na čast vsem Jožefinam in Jožefom
se bo vršil
v nedeljo, 19. marca
velik koncert
društvene godbe.

Ustopnina 50 vin.

Začetek ob 8. uri.

Z odličnim spoštovanjem

Fric Novak, hotelir.

874

Dr. pl. Foedransperg
Sv. Jakoba trg št. 2
ordinira zopet.

!Jajca!
Vsem gospodom trgovcem na Kranjskem in Štajerskem, ki se pe-
čajo z **nakupom in razprodajo**
kurjih jajc
naznanjamo, da kupujemo jajca po najboljših dnevnih cenah in da vse
pošiljatelj najsolidneje zaračunamo.
Cene veljajo od postaje prodajalca. — Prazne zabojke vra-
čamo gg. trgovcem poštne prosto do zadnje postaje.
Vsaka pošiljatelj se takoj po sprejemu poravnava.
Pojasnila radovoljno na razpolago. — Tudi predjumi se na željo
dovoljujejo.
JA KOB SPITZER
razpečevalce jajc
Krapina (Hrvaško).

Prevzetje obrti.
Vdano podpisani si usojam s tem p. n. občinstvu najljubše
javljati, da sem kupil dobro renomirano
urarsko obrt
Friderika Hoffmanna na Dunajski cesti št. 12 in prosim, naj se mi
nakloni zaupanje, ki ga je užival že moj prednik.
Trudil se bom, da si pridobim to zaupanje s samo dobrim
blagom ob najnižjih cenah.
Časna popravilnica za ure.
Ure bom popravil zelo hitro, dobro in ceno.
Z velespoštovanjem
Fran Keber
urar
na Dunajski cesti št. 12.

Restavracija „Friedl“ prej „Fantini“.
Usojam se vladno javljati častitemu p. n. občinstvu v Ljubljani in oko-
lici, da sem prevzel tukajšnjo dobro znano restavracijo Fantini, sedaj
restavracija „FRIEDL“ v Gradišču.
Opiraje se na svoje dolgoletno poslovanje na Dunaju, v restavraciji Fi-
scherjevega hotela in v zdraviliški restavraciji v Kamniku, kjer sem imel pri-
liko, da sem si pridobil posebno naklonjenost svojih častitih obiskovalcev in
tujih gostov, in sem v prijetnem položaju, da morem ustreči v vsakem oziru
vsem zahtevam tukajšnjega cenjenega občinstva.
Točil bom samo prirodna vina najboljših vrst, originalno plzensko pivo
(prazdroj), gosko pivo, oboje naravnost iz sode.
Po gledaliških predstavah vselej sveža kuhinja.
Trudil se bom z veliko vnemo, da si pridobim cenjeno zaupanje p. n. ob-
činstva, in še posebno opozarjam na povsodi najboljše znano ekskvizitno du-
najsko in italijansko kuhinjo.
Zagotavljam čisto in solidno postrežbo ob zmernih cenah se pripomnjam,
da so klubne in družabne sobe vseskar na razpolago.
Priročam se najljubše za mnogoštevilni obisk z odličnim spoštovanjem
Ivan Friedl, restavrat.

AVGUST REPIC
sodar
Ljubljana, Kolesarske ulice 16
(v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja
vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.
Prodaja stare vinske sode.

J. S. Benedikt
v Ljubljani, Prešernove ulice
v posloplju „Mestne
hranilnice“.

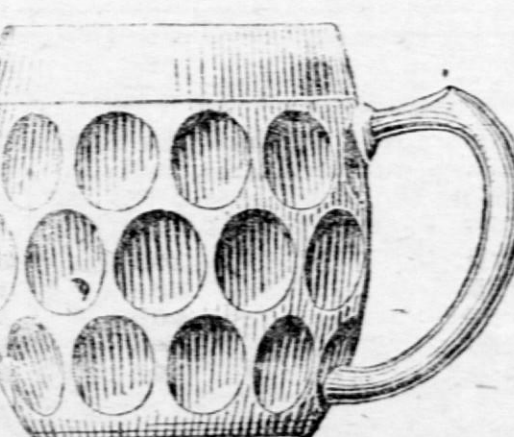

Največja zaloga
klobukov
najnovelše fačone.
Nizke cene.
Predaja na drobno in debelo.
Ceniki brezplačno.

Odlikovan
z zlato medaljo
na razstavi v Parizu
1. 1904.

Dragotin Puc
tapetnik in preprogar
Dunajska cesta št. 18
izvršuje vsa tapetniška dela ter ima
v zalogi vse v to stroko spadajoče
predmete lastnega izdelka.
Vodja ljubljanske podružnice pohištva prve kranjske mizarke
zadruga v št. Vidu nad Ljubljano.

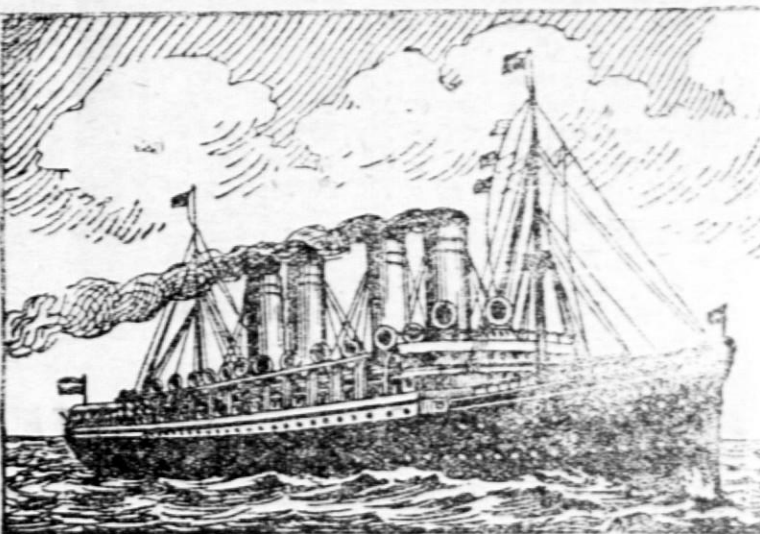
Pekarija
slaščičarna
in
kavarna
J. ZALAZNIK
Stari trg št. 21.
= Filijalke: =
Glavni trg 6
Sv. Petra cesta 26

Avg. Agnola
Ljubljana, Dunajska cesta 13
Gostilniška in kavarnarska
namizna posoda
po najnižjih cenah.

Meščanska korporacija v Kamniku
odda za letošnjo spomlad začetkom aprila iz svoje drevesne šole
v Bistrici
20.000 močnih štiriletnih smrekovih sadik
in
2.000 lepih štiriletnih hrastovih sadik.
Cena po dogvoru.

**Hamburg-
Amerika**
Iz Ljubljane
v New-York
z dobro, prosto hrano.
Odhod iz Ljubljane vsak
ponedeljek, torek in četrtek
v tednu.
11-11

Zastopnik:
FR. SEUNIG, Ljubljana
31 Dunajska cesta 31
Izvrstna sigurna vožnja z
brzoparniki
samo 6 dni samo
Pojasnila
se dajo povečkrat brezplačno.

Velika otroških
oblek prodaja od najnavadnejše do najmo-
dernejše oblike po najnižji ceni.
Zadnja novost berlinskih in pariških
modelov, jopic, paletofov, kril in bluz.
Največja izbira moških, deških in otro-
ških oblek kakor tudi svršnikov in športnih
sukenj po zelo nizkih cenah.
O. Bernatovič
v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. oktobra 1904. leta.
ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči obojni
vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Ansee,
Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Lince, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m
zjutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Lince, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb,
Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne obojni vlak
v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See,
Inomost, Bregenc, Curih, Zeneva, Pariz čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne
osobni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-
Reifling v Steyr, Lince, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago,
direktni voz I. in II. razr., Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči obojni
vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in II.
razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osebniki vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj v
Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 5 m zvečer v
Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m
zjutraj obojni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd,
Lince, Steyr, Ischl, Ansee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.). —
Ob 7. uri 12 m zjutraj obojni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne obojni vlak z Du-
naja čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Francove vare, Karlove vare,
Heb, Marijine vare, Plzen, Budejovice, Solnograd, Lince, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregenc,
Inomost, Zell ob jezoru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri
44 m popoldne obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovca, Ino-
mosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 44 m zvečer obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka,
Smohorja, Celovca, Pontabla, čez Selzthal in Inomosta, Solnograda čez Klein-Reifling, iz Steyra,
Lince, Budejovice, Plzena, Mar. varov, Heba, Francovih varov, Prage in Lipskega. — PROGA IZ
NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osebniki vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in
Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m
zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri
28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči
samo ob nedeljah in praznikih in 1. oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAM-
NIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer.
Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in 1. oktobra. Čas prihoda in odhoda
je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

**Šumeči limonadni
bonboni in ingverjevo pivo**
dajo najboljšo alkohola prosto ljudsko
pijačo, zdravju prav prikladno.
Pristno samo s to znamko:
Dobiva se povsod.
Pristno samo s to znamko priporoča
Prva češka dolniška družba za orient. sladkornino in čokolado
(prej A. Marsner)
Kralj. Vinogradi.

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavica K 6.000.000.

Družba zavaruje:

- proti škodam vsled ognja, strele in parne ali plinov razstrelbe, kakor tudi proti škodam vsled gašenja, podiranja poslopj in proti škodam vsled odnašanja premičnih reči, nadalje proti požarnim škodam živino, sologe vsakovrstnega blaga, kmetijske orodje, pridelke itd.;
- proti požarnim škodam poljske pridelke in klate v poslopih in kopcih;
- proti škodam vsled slučajnega ubitja zračnega stekla;
- raznovrstno blago proti škodam, nastalim pri prevažanju po suhem in po vodi;
- proti škodam vsled tatinskega vloma in vsled tatvine, iz zaprtih in odprtih prostorov;
- proti vsakovrstnim telesnim nezgodam, nadalje sprejema jamstvena zavarovanja obrtnih podjetij, občin, lekarnarjev, hišnih posestnikov, voznikov, lovcev itd.

Vplačana delniška glavica: K 2.400.000
Rezervni fond: „ 33.600.000
Stanje zavarovanih svet: „ 135.000.000
Letni dohodki na premijah: „ 4.950.000

Družba zavaruje na človeško življenje po najraznovrstnejših kombinacijah, kakor:

- za slučaj smrti, glavica plačljiva takoj po zavarovanju smrti na njega zaostale ali kako drugo določeno osebo;
- za slučaj smrti in mešana zavarovanja z oprostitvijo plačila zavarovalnine, osmr. s priznanjem dosmrtnih rente ob nastali onemoglosti; nadalje sprejema zavarovanja za doživljenje, prekrbljenje za starost, zavarovanje otroških let, plačljivo pri dosegu določene starosti na zavarovance samega;
- zavarovanje dosmrtnih rent, za preskrbo vdov in vdovinskih rent po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji, kakor neovrnost in nezapadlost police, jamstvo tudi za slučaj vojske brez posebne premijske doklade itd.

Natančneje pojasnila daje radovoljno

Generalni zastop v Ljubljani
Sodnijske ulice šte. 6.

Vodja generalnega zastopa: **Jos. Prosenc.**

87-3

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7.

145-12

Največja zaloga

pohištva

za spalne in jedilne sobe,
salone in gosposke sobe,
Preproge, zastorji,
modroci na vzmeti,
žimnati modroci,
otroški vozički itd.

Najnižje cene. Najsolidnejše blago.

Ustanovljena 1847.

Najcenejša pot za zdaj!!

Antwerpen
New York

Red Star Line
Rdeča zvezda

V Ameriko!

Antwerpen

Hitra in varna vožnja
z moderno opravljeno
niminovimi
brzoparniki
te solidne

New York

Philadelphia

dobite v 864-1

Kolodvorskih ulicah št. 41

od južnega kolodvora na desno.

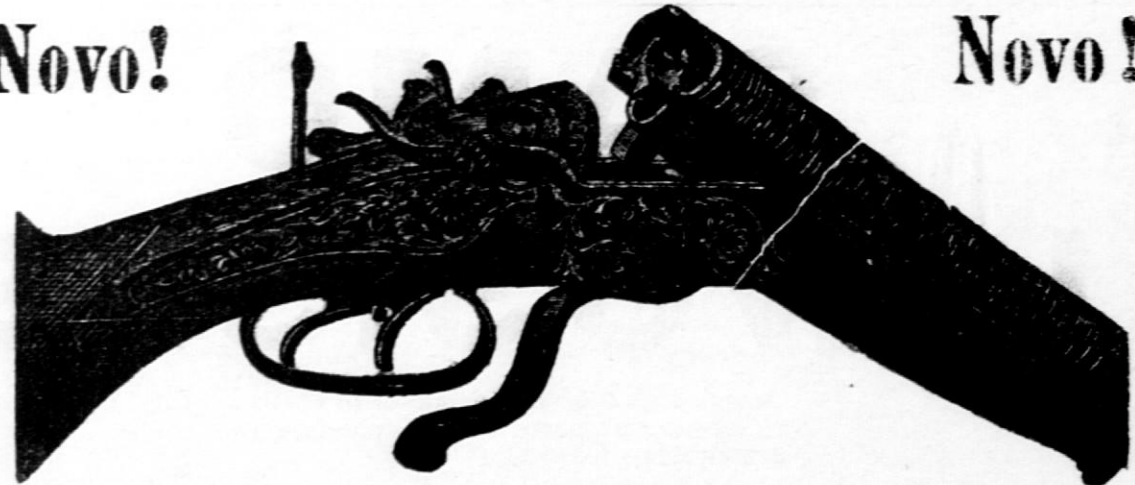
a zastopstvo „Rdeče zvezde“

Fran Dolenc.

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v torek dopoldne, da prestopite pravočasno na barko v soboto jutraj. Naši parniki — Finland, Kronland, Vaderland, Zeeland — vozijo do New-Yorka sedem dni. To je pribito. Vljudnost, snaga in zdrava hrana je na njih pri nas prvo in zadnje.

Novo!

Novo!

Amerikanske avtomatične
samobasalne puške na šibre
sistem **Browning.**

72-11

Istotako imam veliko zalogo

puške in revolverje

najnovjših sistemov po najnižjih cenah.

Se vljudo priporoča

FRANC ŠEVČIK

Geniki na zahtevanje za-
storj in poštnine prosto.

puškar, Židovske ulice 7.

Ključavničarstvo

Ign. Fasching - a vdove
Poljanski nasip št. 8 (Relchova hiša)

prilaga svojo bogato zalogo

šteditnih ognjilšč
najpriprostejših kakor tudi najtinejših,
s šolte medjo ali mesingom montiranih
na obklade s pečnicami ali kablami.
Popravljanje hitro in po cenl. Vnanja
naročila se hitro izvrš.

Odlikovan s častno diplomo in zlato ko-
lajno na III. dunajski modni razstavi

1. maja 1904
pod pokrovit.
Nj. ces. in kr.
Visokosti pre-
svetle gospe
nadvojvodinje
Marije Josipne.

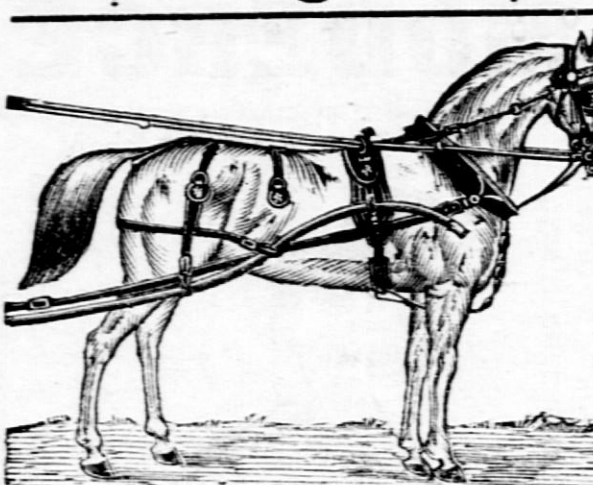
P. CASSERMANN

krojaška obrt

v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 3

se prilaga v izgotavljanje moških
oblek kakor tudi vseh avstr. uniform
po najnovjšem kroju.

Priznana solidno delo in zmerno cene
Pristao angleško blago je v največji iz-
beri vedno v zalogi.

JOSIP STUPICA

Jermerar in sedlar

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 6.

Prilagam svojo zalogo najrazličnejših
konjskih oprav

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi
vse druge konjske potrebščine.

— Cene nizke. —

Najboljši kosmetični predmeti so:

Aida milo po 60 h
cream po 1 K
za olepšanje polti in telesa.

Aida ustna voda
zobni prašek
po 1 K, za gojitev zob in ust.

Aida lasna voda
lasna pomada
po 1 K, za ohranitev in rast
las. 12

Ti izdelki „Aida“, ki so oblastveno
varovani, so naprodaj le v

Orlovi lekarni

Mr. Ph. Mardetschläger, kemik
v Ljubljani.

Nadomestke za „Aido“ zavračajte.

Optični zavod

F. P. Zajec, urar
Ljubljana, Stari trg.

Pozor!

Zaradi drugega podjetja opustim svojo

manufakturno trgovino

in bodem odalej razprodajal po čudovito znižanih cenah vse v trgo-
vini se nahajajoče predmete suknene modnega in perilnega blaga,
platno za rjuhe, najboljše ovilhe za matrace, kove, koce, pre-
proge i. t. d.

S spoštovanjem

143-12 **Fran Dolenc v Ljubljani, Stari trg št. 1.**

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

prilaga svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno
jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred-
pise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljujoči dobroti, kakor
tudi svoje priznane izvrstno **apno**.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

3013-23

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Opr. šte. He 5/5 2

799-2

Oklic dražbe posestva.

C. kr. okr. sodišče v **Trebnjem odd. II.** prodalo bo na prošnjo
lastnikov dne **27. marca 1905** in po potrebi tudi naslednji dan vsakokrat
prični ob 8. uri jutraj na licu mesta v **Starem trgu pri Trebnjem** bivšo
Matija Pašičevo po domače **Matičkovo** posestvo na drobno po posa-
meznih parcelah.

Prostorna hiša z gospodarskimi poslopji, ki je pripravna za kako obrt, ima
tudi več stanovanj in stoji tik državne ceste pri Trebnjem v neposredni bližini
trebanjskega kolodvora

Polje se nahaja večidel v bližini hiše.

Skupna izklicna cena vsega posestva znaša 12.447 K.

C. kr. okr. sodišče v Trebnjem odd. II

dne 2. marca 1905.

Založnik c. kr. drž. uradnikov.

Ljubljana **J. KEBER** Ljubljana
Stari trg št. 9 Stari trg št. 9

prilaga svojo tovarniško zalogo

suknenega, platnenega in perilnega blaga
po izredno nizkih stalnih cenah.

3437-21

Poleg tega dovolim mojim cenj. odjemalcem pri odkupu

čez 10 kron 5% popusta.

Potrebščine za krojače in šivilje.

Št. 3317.

816-3

Natečaj.

Pri podpisnem mestnem poglavarstvu se ima s **1. aprilom 1905** po-
polniti mesto

upravitelja mestne užitnine

s plačo letnih **2400 kron.**

To mesto je konvencionalno brez pokojnine ali kake druge preskrbe.

Prosilci za to mesto naj priloge pošlji:

1.) izpričevalo, da so služili pri kakem užitninskem uradu kot upravitelji,
prigledniki ali užitninski poslovodje,

2.) krstni list,

3.) domovnico,

4.) pravno izpričevalo, ki naj je izda pristojna občina.

Prosilci morajo biti v govoru in pisavi popolnoma večji hrvaškega jezika.
Prošnje naj se vlagajo najpozneje **do 25. marca 1905** podpisane pri
mestnem poglavarstvu.

Mestno poglavarstvo v Karlovcu

dne 9. marca 1905.

Mestni načelnik: **Dr. Banjavčič.**

Stanje vlog:

K 6.485.282/17

Rez. zaklad:

K 98.238/41

Kmetska
posojilnica

Ljubljanske
okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v novi lastni hiši

na vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic
obrestuje hranilne vloge po **4 1/2 %**

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje
posojilnica sama za vložnike.

13-11

Posojila po 5% in po 5 1/4 %

Odplačilo dolga se lahko vrši na 27 in 35 let
ali pa v krajšem času po dogovoru.

URADNE URE: razen nedelj in praznikov vsak dan od
8.—12. ure dopoldne in od 3.—4. ure popoldne.

Telefon št. 185.

Poštna hranilnišna urada št. 828.408.

Diamanti za rezanje stekla Nad 10.000 komadov v zalogi.

Vsak komad je zjamčen. Razpošiljatelj tudi posameznih komadov po povzetju.

Originalne tovarniške cene

po K 1-80, 2-40, 3-40, 4-40, 5-40, 6-40, 8-40, 10-40, 15-40, 20-40, 30-40.

ANGELO CASAGRANDE v Trstu, Portici di Chiozza 1. Telefon 994.

SINGER šivalni stroji.

SINGER Co. del. družba za šivalne stroje.

V Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6. 71-11

TRGOVINA Z MODNIM IN SVILE-NIM BLAGOM TER POTREB-ŠČINAMI ZA KROJA-ČE IN ŠIVILJE.

ERNEST SARK

LJUBLJANA Dvorski trg št. 1.

Velik krah!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Posiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gl. 6-60 in sicer:

6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
6 komadov ameriških patentiranih srebrnih vilic iz enega komada;
6 komadov " " jedilnih žlic;
12 komadov " " kavčnih žlic;
1 komad ameriškega patentirane srebrna zjamčenica za juho;
1 komad ameriškega patentirane srebrna zjamčenica za mleko;
6 komadov angleških Viktorie čaše za podklado;
2 komada efektnih namiznih svečnikov;
1 komad cedilnik za čaj;
1 komad najfinjša sipalnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo gl. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gl. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gl. 6-60. Ameriško patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na nikakršni slepariji zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrni brez zadržke znesek in naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno garnituro**, ki je posebno prikladna kot **prekrasno darilo za neveste** kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. — Dobiva se edino le v **A. HIRSCHBERG-a** eksportni hiši ameriškega patentiranega srebrnega blaga na Dunaju II., Rembrandstrasse 19/M. Telefon 14597. Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje. Cistilni prašek za njo stane 10 kr. Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvelec iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljateljv krasne garniture S patentirano srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Ljubljana, jako zadovoljen.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešp. Tomaž Božan, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. — St. Pavel pri Prebodu.

Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Sarajevo, 22. oktobra 1904.

S poslanim jedilnim orodjem sem prav zadovoljen.

Mihael Kovačević, pom. uradov ravnatelj pri dež. vladi v Sarajevu.

Veliki požar

zamore se lahko in naglo pogasiti samo s **Smekalovimi brizgalnicami**

nove sestave, koje od desne in leve strani vodo vlečejo in mečejo. V vsakem položaju delujejo, kretanje brizgalnice nepotrebno!

Pri razstavi gasilnega orodja meseca avgusta 1903 v Pragi bila je naša tvornica R. A. Smekal odlikovana z dvema največjimi odlikovanji in sicer: S I. počastno diplomu za izboljšanje parnih in motor-brizgalnic ter lestev, in z zlato kolajno za prednosti pri ročnih brizgalnicah za nove sestave.

R. A. SMEKAL ZAGREB 15-6

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk in gospodarskih strojev.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov

In navadne do najfinjše **žime.**

M. Pakič v Ljubljani.

Neznanim naročnikom se pošilja s povzetjem.

Ivan Jax in sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

prporočata svojo bogato zalogo šivalnih strojev, vozniških koles, glasbenih avtomatov in pisalnih strojev.

Krasno izbero konfekcije za dame in deklice

kakor tudi manufakturno blago **perilo** vsakovrstne preproge i. t. d.

prporočata **Anton Schuster** Ljubljana Špitalske ulice šte. 7.

Solidno blago. Nizke cene.

Veliko zalogo rokavic za dame in gospode

kravat za gospode

toaletnega blaga

dalje **ščetec za zobe, glavnikov, dišav, mil itd. itd.**

iz najbolje renomiranih tovarn priporočata

Alojzij Persche Ljubljana 12 Pred škofijo št. 21.

Klobuke cilindre in cepice

v najnovjših faconah in v velikih izberah priporočata

Ivan Poklič.

Založnik c. kr. avstr. državnih uradnikov. Pod tranco št. 2. Postaja elek. železnice.

Technikum Mittweida.

Direktor: Prof. A. Holst. Kraljevstvo Saško.

Višji tehniški zavod za elektriško in strojno tehniko.

Posebni oddelki za inženjerje, tehnike in delovodje. — Elektrotehniški in strojni laboratorij. — Učne delavnice.

V 36 letnem letu 3610 dijakov.

Program itd. brezplačno od tajništva. 453-5

V restavraciji g. J. Schreya na južnem kolodvoru se toči vsako soboto in ob nedeljah znano

Salvatorjevo pivo

iz priznanih Salvatorjevih kleti v Monakovem. 794-2

Prva kranjska mizararska zadruga

v Šent Vidu nad Ljubljano

se priporočata sl. občinstvu v naročitev raznovrstne temne in likane **sobne** **oprave** iz suhega lesa solidno izgotovljene po lastnih in predloženih vzorcih. **Velika zaloga** raznovrstne izdelane **oprave za salone, spalne in jedilne sobe** je na izbero cenjenim naročnikom v lastnem skladišču tik kolodvora v Vižmarjih.

V prav obilno naročitev se priporočata

Josip Arhar načelnik. 598-4

Volitveni razpis.

V smislu § 17. občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano daje se na znanje, da se bodo

letošnje dopolnilne volitve v občinski svet

vršile v veliki dvorani „Mestnega doma“ na Cesarja Jožefa trgu št. 2 in da se bode volilo

dne 10. aprila III. volilni razred
dne 12. aprila II. volilni razred
dne 14. aprila I. volilni razred

vselej od osmih do dvanajstih dopoldne.

Tretji in drugi razred bodeta volila v dveh oddelkih in pripadajo prvemu oddelku volilci od A do incl. L, ki bodo imeli dohod na volišče po stopnjicah ob Strelških ulicah, drugemu oddelku pa volilci od M do incl. Z, ki bodo imeli dohod po stopnjicah nasproti mestni ledenici.

Če bi bilo treba ožje volitve, vršile se bodo dan po prvi volitvi, to je dne 11., oziroma 13. in 15. aprila t. l., ravnotam kot prvotna volitev in tudi od osmih do dvanajstih dopoldne.

Iz občinskega sveta izstopijo letos nastopni gospodje občinski svetovalci, in sicer izmed izvoljenih:

- a) iz III. volilnega razreda: Jakob Dimnik, Ivan Kenda, Josip Prosenec, Josip Turk, Josip Vidmar;
- b) iz II. volilnega razreda: Anton Gorše, dr. Lovro Požar, Anton Svetek;
- c) iz I. volilnega razreda: dr. Karol vitez Bleiwels Trsteniški, Franc Grošelj.

Med letom je umrl občinski svetovalec Ivan Škrjanec, ki je bil predlanskim v III. volilnem razredu izvoljen za dobo treh let.

Voliti bo torej v tretjem volilnem razredu šestoro, v drugem troje in v prvem dvojce občinskih svetovalcev, desetero za dobo treh let, enega pa za dobo enega leta.

Mestni magistrat ljubljanski
dne 3. marca 1905.

Iz Ljubljane v New-York!

Izborna, obila in tečna hrana ter najvljudnejša postrežba.

Brzoparniki:
Kaiser Wilhelm II.
Kronprinz Wilhelm
Kaiser Wilhelm der Grosse
(največji in najhitrejši parniki)

Posebno pa opozarjam na to, da se zaradi znižanja parobrodskih cen pri meni **ne** povešajo cene ameriških železnic. 2421-30

Edvard Tavčar — Ljubljana — Kolodvorske ulice 35

nasproti stari „Tišlerjevi“ gostilni.

Če hočete oblike svojega telesa ohraniti lepe, rabite

Brázay Francovo žganje.

Vsakdanje vdrnjenje z Brázay Francovim žganjem utrdi meso in ohrani kožo prezgodnje upadlosti. Zahtevajte izrecno Brázay Francovo žganje, ker jamči le to ime za pristnost in uspeh. Naprodaj povsod.

Mnogo prihranite pri novih zgradbah in prezidavah malčevocementne stene.

Prednosti: varno pred ognjem, ne prepušča zvoka, prihrani se mnogo prostora, traverz ni treba. Uvedeno že po vseh večjih mestih.

V Ljubljani pri hotelu „Union“

(okoli 4000 m²).

Na razpolago so svedoče vis. kr. deželne vlade, kr. ogrskega drž. stavbnega urada, mestnega magistrata zagrebškega in zagrebškega kr. gozdnega ravnateljstva.

Zaradi pojasnil in preračunov se obračajte na imetnika patenta arhitekta HOENIGSBERG & DEUTSCH c. in kr. dvorna stavbna mojstra v Zagrebu.

261-17

Zaradi prezidave

že 61 let obstoječih trgovinskih prostorov

prodajam nastopne predmete po precej znižanih cenah:

albumi za razglednice, vsakovrstne slike, knjige s podobami, papirnati obodi za rožnice, pisemski papir in karte v kasetah, klasiki nemški in sploh nemške knjige, dekoracijski pladnji, škatljice z barvami, molitveniki nemški in francoski, družabne in otroške igre, predloge za slikanje, muzikalije za klavir, gosli in citre, albumi, okvirji in stojala za fotografije, albumi za poezijo, pisalne mape, dnevniki, pisalniki in drugi zadevni predmeti.

Zunanja naročila se izvrše točno po povzetju.

Z veselo poštovanjem

J. GIONTINI

v Ljubljani, Mestni trg št. 17.

586-4

Učenec

za jermenarsko in torbarsko obrt, se takoj sprejme v Ljubljani na Poljanski cesti št. 24.

Založnik zveze c. k. av. drž. uradnikov

K. Košak zlatar

Ljubljana, Prešernove ulice 5
priporoča slav. občinstvu svojo

veliko zalogo zlatnine in srebrnine, briljantov in diamantov in drugih v njegovo stroko 142 spadajočih stvari 12 po najnižjih cenah.

Vsakovrstne

rane

se morajo skrbno varovati pred vsako nesnago ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Za 40 let se je izkazalo mečilno vlačno mazilo, tako imenovano praško domnevo mazilo kot najboljšo sredstvo za obvezo. To vzdržuje rane čiste, obvaruje iste, olajšuje vnetje in bolečine, hladi in pospešuje zacelejenje.

Razpošilja se vsak dan.
Proti predplačilu K 8-16 se pošljejo 4/1 pušice ali 3-8 8/2 pušice ali 4-60 8/1 ali 4-96 9/2 pušice poštne prosto na vsako postajo avstro-ogrsko mornarije.

Vsi deli embalaže imajo zakonito dopolneno varstveno znamko.

Glavna zaloga

B FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj lekarna „pri črnem orlu“

Praga 2678-14

Malá strana, ogei Nerudove ulice 203

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.
V Ljubljani se dobiva pri gozpodih lekarjih: G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy, M. Mardetschlager, J. Mayr.

Somatose

mesna beljakovina

Najodličnejše, tek zbujačo in živce oživlajoče krepično sredstvo.

702-3

Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

V najem se odda s 1. aprilom letos dobro znana

gostilna „pri Levu“

na Marije Terezije cesti šte. 16.

Natančneje pove Puntigamska zaloga.

846-2

BRZOJAVKA!

ANTON SCHUSTER, Ljubljana

Špitalske ulice št. 7

priporoča

793-2

novosti

konfekcije za dame in deklice, bluz in deških oblek, modnega blaga za dame in gospode; voile, satin, levantin, preproge, najboljše platno, chiffon, perilo in kravate za gospode.

Solidno blage!

Nizke cene!

Uzorci na zahtevanje poštne prosto.

V soboto, dne 4. marca

se prične zaradi popolne

prostovoljna prodaja.

Prodaja se: najnovejše blago za damske spomladanske obleke, svilnato blago za bluze, paletoti, plašči (Brunnenmäntel), okoli 200 izgotovljenih svilnatih bluz od gld. 3-50 višje, fini franc. batišti in pralni zefiri od 16 kr. višje, posteljna pregrinjala in garniture, plišaste preproge od gld. 1-65 višje ter žensko in moško perilo.

697-5

Mestni trg št. 25. Anton Primožič, Ljubljana. Mestni trg št. 25.

Zahtevajte pri nakupu

Varstvena znamka.

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Uno je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime!

„SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

1082-59

Dobiva se povsod!

Ustje (Češko)

Juri Schicht

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje (Češko)